

LAISVOJI LIETUVA

Lietuvių savaitė
Lėdžia Ljet
Atgimimo F
3157 So Em
Chicago
Victory

V. Lukševičius
2601 N. Marquette Rd.

"Entered as second class ma-
ter at the post office at
Chicago, Illinois."

FREE LITHUANIA

Lithuanian Weekly
Published by Lithuanian
Regeneration Association
3157 So. Emerald Ave.
Chicago 16 Ill.
Victory 2-4372.

"Entered as second class ma-
ter at the post office at
Chicago, Illinois."

Laisvoji Lietuva

IX metai

Kaina 10 c.

Penktadienis, lapkričio (November) 19 d. 1954 m.

Kaina 10 c.

Nr. 44 (216)

VYTAUTAS STANEIKA

Apie atlaidus pavergtoje Lietuvoje

Prieš kurį laiką vietinėje lie-
tuvų komunistų spaudoje buvo
"plačiai ir įtikinančiai" apie ta-
riamuosius Šilinių atlaidus Šilu-
voje. Kaip ir reikėjo tikėtis, šita
"sensacija" su savais komentarais
patiekė savo skaitytojams ir vie-

tos dienraštis "Naujienos". Labai
gaila, kad naujieniečiai per tiek
metų drauge dirbdami su vilnie-
čiais, neišmoko skaityti ir suprasti
pastarųjų straipsnių teisinga pra-
sme.

KĄ BOLŠEVIKAI VADINA ATLAIDAIS?

Atlaidus bolševikai vadina ne
ką kita, o masinius žmonių išveži-
mus į Sibirą — vergų darbams ir
mirčiai. Tokie atlaidai Lietuvoje
vyksta kas mėnesį, kada ištuština-
mi perpildyti kalėjimai, kada su-
rakinti kaliniai grūdami į užkal-
tus vagonus.

Bent kartą metuose bolševikai
vykdo metinius atlaidus, kurių
metu vykdomas masinis žmonių
gaudymas ir išvežimas. Tokiems
"atlaidams" nepakanka V. M. D.
turimų sunkvežimių, tai mobili-
zuojami sunkvežimiai iš kolūkių
ir kitų įstaigų.

MASINIS JUDĖJIMAS TIKTAI PER PRIEVARTĄ

Nuo pirmos dienos bolševikai
Lietuvoje įvedė judėjimo taisyk-
les, pagal kurias nei vienas gyven-
tojas neturi teisės persikelti į ki-
tą apskritį (ne valstybę) be spe-
cialaus MVD leidimo. Tokie lei-
dimai išduodami užpildžius spe-

cialus blankus (jose yra keliasde-
šimt klausimų) ir surinkus bei
patikrinus, kad blankoje patiektos
žinios yra teisingos ir, kad prašy-
tojas yra patikimas bolševikiniam
režimui.

DAUGUMA BAŽNYČIŲ YRA UŽDARYTA

Kunigai išvežti vergų darbams,
kiti nužudyti, o dalis jų metę ku-
nigystę ieško pragyvenimo, dirb-
dami sunkiausiu darbu.

Bažnyčios apdėtos labai aukš-
tais mokesčiais, kurių nepajėgia
sumokėti nudrįskę ir išbadėję ge-

rieti Lietuvos žmonės. Savaimė
suprantama, kad tie, kurie turi
(bolševikiniai valdžios pareigūnai)
neremė ir nerems bažnyčių. Dau-
gumoje bažnyčių yra įrengti rau-
donieji kampiniai, šokių salės ir
panašios linksmybių vietos.

ŽMONĖS MELDŽIASI SAVO ŠI RDY IR LAUKIA STEBUKLO

Būvant pavergtoje Lietuvoje,
teko matyti ir kalbėti su daugeliu
gerųjų Lietuvos vaikų. Nuo seno
tikis lietuvius yra pasidarius dar
daugiau religingus. Bolševiki-
bė propaganda erzinačiai veikia.

Tik brutali jėgos pagalba bolš-
evikai gali tyčiotis iš pavergtųjų,
kalbėdami badaujančioms apie so-
tų ir turtingą gyvenimą Sovietų
Sąjungoje.

"VILNIS" TYČIOJASI IŠ TO, KAS PER AMŽIUS LIETUVIUI BUVO ŠVENTA

Teko stebėti keletą tikinčių
lietuvų, kurie perskaitę minėtą
"Vilnyje" straipsnį, neįsigilinė, ko
kią baisiai nieksingą klastą jis
slepia savy, spindinčiu veidu su-

suko: "Žiūrėk, kokie šaunūs at-
laidai buvo Šiluvoje!" Taip, kad
tai būtų buvę atlaidai. Tai buvo
masinis žmonių išvežimas į pagrei-
tintą vergo mirtį...

VISKAM YRA KIBOS IR GALAS

Ateis galas ir "Vilnies" akiplė-
šiškumui. Naudodamiesi šito kras-
to laisvėmis, mūsų tautos išgamos
per daug išdrįso. To betruksta,
kad patriotai ir tikintieji būtų
ne tik liežuviams, bet ir pagaliai
apkulti. To siekia "Vilnis". Jai
padeda nekuri laikraštis, tariąs

kovoją už nepriklausomos Lietu-
vos atstatymą, tačiau išgirdę apie
laisvės kovotojus — partizanus —
parausta iš pykčio ir apmado.

Išgilinus į jų straipsnių stilių
ir įsiklausius jų tona, savaimė
peršasi išvada: "Kad obolis nuo
obels netoli nukris".

PIKTA SĖKLA DUODA IR PIKTĄ VAISIŲ

Dėkui "pažangiųjų ir kairiųjų"
spaudai, šiandien lietuvius lietuviai
yra tapę pikčiausiu priešu. Senie
ji skundžiasi tremtiniais, tremti-
niai tariasi esą nesuprasti, atstum-
ti. Kodėl? Kame šaknys? To no-
ri bolševikai. To siekia jų spau-
da ir jiems sekasi, nes mes skai-

tome jų spaudą ir žiūrime į jų
jų darbus, kaip į normalių žmo-
nių darbus. Savo tylėjimu ir ne-
reagavimu, mes juos ne tik kad
padrįsiname, bet ir paskatiname
naujiems išgyvenimams, naujoms
nieksybėms.

APIE KĄ JIE DISKUTUOJA?

Vytautas Staneika ir Povilas Šaltimieras svarsto būdus ir ke-

O Viešpatie, kam mano žemė, — Kam apgaubei jos skaisčių veidą
Šventoj, kaip kūdikio malda, Raudona, kruvina skara?
Pravirko kryžkelius sūtemė, Kam, Dieve, Lietuvą apleidai.
Smūkteliai galesčio rauda? Juk taip numylėjo ji Tave!
(Iš partizanų maldos)

KRUVINAS MŪŠIS BAŽNYČIOJ

Vienas iš didžiausių Romos ne-
priklausomų laikraščių "Il Mes-
saggero" savo XI. 6 dienos laidoje
duoda žinią apie sovietinių avia-
cijos bazių statymą Baltijos val-
stybės ir apie partizanų susirėmi-
mą su MVD Rygos Šv. Mato baž-
nyčioje. Kalbamoji žinia, rašo
laikraštis, buvo gauta "Tribune
de Geneve" korespondento Skan-
dinavijoje ir išspausdinta daugely-
je šveicarų laikraščių.

Straipsnyje pažymima, kad ne-
žiūrint jau dešimt metų besitęsian-
čios sovietinės okupacijos Baltijos
kraštuose, tenai vis dar veikia sta-
prios antikomunistinės grupės. —
Gautomis žiniomis iš Skandinavijos
senesniai Rygoje, Šv. Mato baž-
nyčioje įvyko tikras mūšis tarp
antikomunistinių partizanų ir —
MVD dalinių. Kaip žinoma, rašo
laikraštis, partizanai labai dažnai
keičia savo slapstymosi vietas
tam, kad lengviau išvengtų specia-
lių MVD dalinių medžioklės. To-
kiu būdu jie senesniai buvo pasi-
rinkę minėtą Rygos bažnyčią, ku-
rioje jie buvo įtaisę ginklų sandė-
lį. Vienam asmeniui išdavus, jie
buvo bažnyčioje užklupti sovietų,
su kuriais susikovė prieš didįjį al-
torių, o paskui vienoje šalutinėje
kriptoje. Didžiama partizanų bu-
vo nukauta, gi likusieji buvo vie-

toje suaudyti. Bažnyčios klebonas
Peter Midnis, už bendradarbiavi-
mą su partizanais buvo ištremtas
į Sibirą.

Padėties rimtumas Baltijos kra-
stuose matomas ir tame fakte, kad
po 10 okupacijos metų sovietai
šias teritorijas vadina "Baltijos
karo teatru".

Miškų praretinimas, maisto sto-
ka, kolchozų įvedimas paskutiniu
ju laiku labai susilpnino partiza-
nų padėtį.

Šveicarų laikraščių žiniomis,
pastebi "Il Messaggero", Baltijos
kraštuose sovietai šiuo metu stato
didelius aerodromus, kurių vienas
didžiausių randasi Kfuspilyje —
Kreutzburg. Šioji bazė turės 4
milžiniškus takus sunkiesiems
bombonešiams ir bus specialia au-
tostrada sujungtas su kitu mažes-
niu aerodromu, skirtu sprausmi-
niams naikintojams. Pėreitos va-
saros gale sovietai beveik visus
pestininkų dalinius perkėlė į Rytų
Prūsiją ir Lenkiją. Jų vieton, iš
gilumos buvo atsiję labai stip-
rūs aviacijos daliniai. Tokiu būdu
ypatingai Latvija pasidarė svar-
biausioji aviacijos bazė visai zo-
nai, kuri prasideda prie geležinės
uždangos ir eina į šiaurę.

Guido Tonella

ALBINAS VALENTINAS

Diena rūsta, diena ana, pavers svieta į peleną

arba

Dievobaimingi apsakymai iš Knygų Pekliškų

Ak, žmogau, žmogau, kursai
jau pažinojai vaisių gero ir pikto
šime ašarų pakalnės rojuje —
Dėdės Samo žemėje. Tik gerai:
veizėk dabar, idant nepragany-
tum savo biednos dūselės.

Broliau ir sesuo! Sėdėdamas, ar
sėdėdama šiltoje kamaroje ant ru-
žavos ar žalios spalvos minkštase-
džių ir vačydamos televizėnų man
drybių, gerai apsimislyk, ką da-
rai. Arba skaitydamas doras kny-
geles banko, stipriai ir garsiai
muškis kumštinti į krūtine, vis
dailiai mislydamas apie ateinan-
čius daiktus ir didžią rūstybę tei-
smo paskutinio... Ar davei nors
grašį pavargėliams ir tavo paguo-
dos trokštantiems, ar sušelpai sa-
vo broli, į nelaimės didžias įpuo-
lusį?

Brangus nusidėjėli, tat graudin-
gai pergalvok žodžius švento pra-
no Jobo, taip šventknygėse mei-
lingai sudėtus: "Ateis diena ana,
diena rūsti, nelaimių, vargų ir
prispaudimų, diena didi ir labai
karti, kada ateis Jis teisti svieta
per ugnį ir viską pavers į pele-
ną."

Ir tark tad pats sau garsiai ir
nužemintai, užsidėges didžiu gra-
dingumu: "O neišpasakotoji dan-
gaus rūstybė, tai taip jau išėina,
kad ir mano namai, ir televizėnas,
ir šaldytuvai, ir viskas pavirs į
peleną. Ir aš turėsiu stoti prieš
Tave teisme savo nuogom ran-
kom. Ak, ir kaip aš pasirodysiu
prieš dangaus šventuosius ir vi-
sus Tavo išrinktuosius be automo-
bilio ir banko knygelės? O, rūsty-
bė tavoji neapsakoma..."

Bet žmogau griešninke, nepulk
į beviltį, neraudok ir nerauk sau
jomis sau plaukų nuo galvos. Ne-
viskas dar pražudyta. Gyvenk do-
rai ant šio svieta, vis kartkartėmis
meilingai apmisludamas apie atei-
nancius daiktus, mylėk artimą sa-
vo ir Vliką, kaip patsai save, ne-
pamiršk savo brolių tautiečių, var-
ge esančių, nusiblizginęs karą, nu-
važiuok į pikniką ir tenai būtinai
išgerk į savo partijos sveikatą, dai-
liai dėk ir salūnų ir dailiai iš jo
išeik ir dideliai šenavok savo vi-
sagalincius bosus: tiek naktinį na-
muose savo, tiek dieninį fabrike.

LIETUVOS KARIUOMENĖS

ŠVENTĖS MINĖJIMAS

Lietuvių Sąjungos "Ramovė"
Chicago Skyrius š. m. lapkričio
21 d. (sekmadienį) rengia Lietuvos
Kariuomenės 36 metų sukakties
minėjimą, šia dienotvarkė:

1. 10,45 val. Iškilmingos pamal-
dos Šv. Jurgio bažnyčioje (3230 S.
Lituanica Ave.). Pamokslą sakys
kun. St. Santaras. Pamaldų metu
giedos solistas Vladas Baltrušai-
tis ir Chicago Lietuvos vyrų cho-
ras, vadovaujamas muziko Br. Ju-
nušo.

2. 12,30 val. Lietuvių Auditori-
rijoje. (3133 S. Halsted St.), iškil-
mingas posėdis ir koncertinė dalis,
dalyvaujant solistėms: Romai Vil-
činskaitėi — Maslenikienėi, Danu-
tei Stankaitytei ir Chicago Lietu-
vių Vyrų Choru. Akompanuos
Genovaitė Aleksūnaitė.

Visuomenė kviečiama gausiai
dalyvauti.

lius, kuriais einant būtų galima
išlyginti nesupratimai tarp senų-
jų ir naujųjų ateivių. Prieita ten-
dros išvados, kad geriausia ir tik-
riausia jungtis yra bendras dar-
bas. Nutarta daryti bendrus pa-
rengimus, viešas diskusijas, pasi-
keisti žiniomis bei talkininkauti
darbe.

Pirmas bandymas bus parody-
tas š. m. gruodžio 25 d. (Pirmą
dieną Šv. Kalėdų) Sokolų salėje
per Spaudos Balių, kur programą
išpildys be naujųjų ateivių ir čia
gimę lietuviai.

Lietuvos Konsulas Chicagoje
Dr. Petras Daudžvardis maloniai
priėmė pakvietimą pasakyti svei-
kinimo žodį "Laisvosios Lietuvos"
Spaudos Baliaus proga š. m. gruod-
žio mėn. 25 dieną.

Antanas Olis,
Žinomasis lietuvių veikėjas, suti-
ko pasakyti, Spaudos Baliaus pro-
ga, trumpą Kalėdų šventėms at-
tinkančią kalbą.

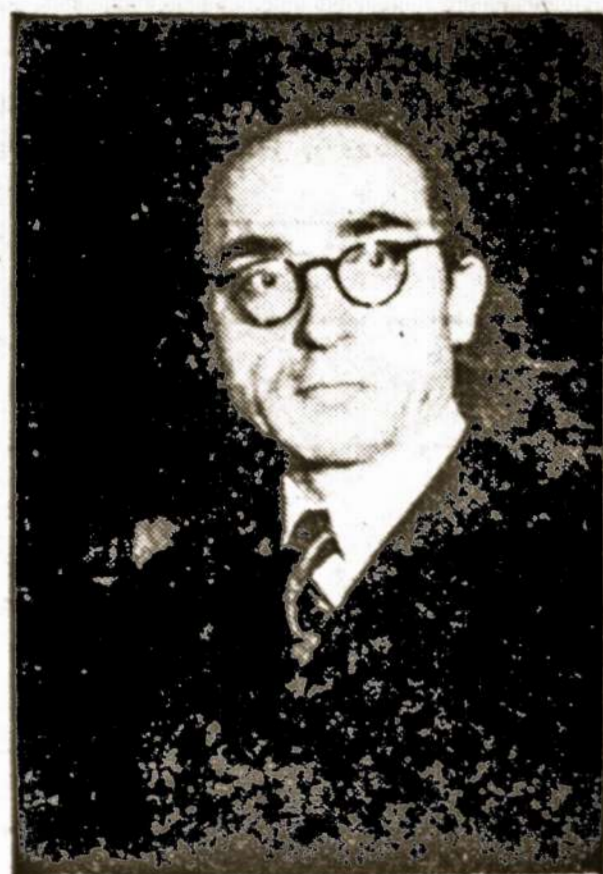
Simo Velbasio Baletto Studija,
intensyviai ruošiasi Spaudos Ba-
liui, kur žada pasirodyti su nauja
baletto programa.

Trys didieji Chicagoje

Š. m. lapkričio 27 d. 8 val. vak. SOKOL HALL Salėje, 2337 So. Kedzie Ave., rengiamas

TRADICINIS METINIS VAKARAS

Programą išpildys trys žymieji mūsų scenos ir gyvojo žodžio menininkai:

BERNARDAS BRAZDŽIONIS — poetas laureatas,

HENRIKAS KAČINSKAS — dramatos aktorius,

ANTANAS GUSTAITIS — rašytojas humoristas.

Šokiams gros muziko Br. JO NUŠO orkestras.

Bilietus iš anksto galima gauti "Margutyje" — 6755 So. Western Ave., ir "DAINA" — 3130 So. Halsted St.

Visuomenė kviečiama gausiai atsilankyti.

Amerikos Lietuvių Tautinės S-gos Chicago's Skyrius

Po raganos kirviu

"Po raganos kirviu" yra viena iš pasakiškų knygučių, pasirodžiusių šiame užjūryje. Ten Jurgis Jankus nupasakoja raganų gyvenimus, našlaičio gyvenimo dalį ir jo nutikimus. Jis myli paukšteliu, juos visai aploja, gi ragana pilna pagiežos ir nekentimo gyvie siams ir paukšteliams. Našlaitis eina į miškus klausytis lakštinga- lų giedojimo, o ragana eina lakš- tingalų kiaušinėlių rinkti; ji pas- kui jals šeria savo dukrą, kad ta gražų balsą turėtų ir turtingą vy- rą gautų.

Vieną kartą našlaičiui pavyks- ta iš raganos atimti surinktus pau- kštelių kiaušinėlius, bet vėliau ra- gana jį apgana, nusigabena į sa- vo buveinę, jį ten peni ir ruošiasi iškepti. Bet susmyli raganos duk- tės su našlaičiu, paukšteliai jiems padeda pabėgti, pasakiškai nuga- li juos pasivijusias raganas ir laimin- gai pabėga.

Pasakoje kovoja gėris ir blogis. Kaip ir paprastai pasakose, laimi gėris. Kova vyksta kažkur Lietu- voje, Nevėžio pakrantėse. (Trem- tiniškas įterpimas).

"Po raganos kirviu" skirta jau- nimui. Bet Amerikos žemėse be- augęs jaunimas pilnai visų žodžių nesupras, todėl jiems pasaką tu- rėtų skaityti, ar nors padėti skai- tyti tėvai, auklėtojai, mokytojai. Retesnius žodžius reikia paaiškin- ti, tuo praturtinant jaunųjų žody- nėlį.

AŠ NORIU NAMO!

Aš noriu namo, aš noriu matyti,
Kaip klūpo prie miško gimtįjį
/ namai,
Kaip žemė kvėpuoja, kaip verkia
/ upės
Ir juokiasi saulė kalneliuos
/ linksmai!

Aš noriu išgerti iš juodžemio
/ sulčių,
Išciulpti, lyg bitė, iš žiedo
/ medaus.
Ant kupetos šieno lankoj atsigulti
ir viską pamiršti, kas buvo
/ baisaus!.

Galimas dalykas, J. Jankus no- rėjo pabandyti, kaip jam seksis pasakiškus dalykėlius rašyti vat- kams. Nors autorius yra parašęs ir per spaudą paleidęs ne vieną jaunimui kūrinių, bet jie buvo dau- giau gyvenimiški, ne pasakiški. — "Po raganos kirviu" nepasiekia tos aukštumos, kurią turi kiti J. Jankaus raštai jaunimui, visai ne- lyginant su romaniškos pobūdžio Jankaus kūryba, kuri yra tikrai viena iš pirmųjų mūsų nau- joje literatūroje.

Jurgis Jankus: PO RAGANOS KIRVIU. Išleido "Gabijs" 1953 m. Tiražas 1.000 egz. Spaudė "Gabi- jos" spaustuve. Viršelis ir iliustra- cijos B. Vilkutaitytės — Gedvilienės. 104 psl. Kaina \$ 1,50.

Alg. Gustaitis

MANO ŽEMĖ

Pilka nano žemė, net jos veidas
/ pilkas,
Prakaitu primirkus juodžemio
/ kupra;
Nerasi čia aukso, vynmedžių nei
/ šilko,
Bet už tat ir dilgė širdžiai čia
/ sava!

Čia kiekvienas krūmas, obelis ar
/ kryžius
Tau suras priminti ką nors
/ malonaus,
Vakare po darbo, iš laukų
/ sugrįžus,
Nuosava pirkelė nuo audrų
/ priglaus.

Čia tave motulė, nors ranka
/ pūslėta
Už visus pasaulį pamyluos
/ švelniau;
Čia ir duonos kėsnio nieks veltui
/ nemėto,
Bet už tat čia niekas niekad
/ nebadaus!.

Žeme, mano žeme, kaip gi
/ nemylėti,
Kaip neverkt netekus, motina,
/ Taves!
Jai dar kartą grįžti Tėviskėn
/ galėčiau,
Užbučiuočiau žemę — juodžemio
/ raukšlės!

Vyt. Vaidenis

Kultūrinės AKTUALIJOS

A. KUČIŪNO SUKAKTUVINIS KONCERTAS

Tiek pirmoji dalis, tiek II-ji An- dante, vadinamoji "bethoveniška", taip Menuetas ir pagaliau Allegro Assai. Šio veikalio pravedimas ga- lima lyginti su didelio masto di- rigentų įrekdavimais.

K. V. Banaičio "Lietuvos Idilt- jos", berods tėra buvę išpildytos vieną kartą, būtent, per kompoz- itoriaus dešimtmečio minėjimą, Kauno Valstybės Teatre. Šis vei- kalas yra įdomus instrumentų są- statu, į kurį įeina smuikas, klar- netas ir arfa.

Kompozitorius veikalą rašė bū- damas Vokietijoje, ilgėsiągoje Lie- tuvos laukų nuotaikoje. Veikalas yra žaismingam impresionistiniam stiliui, vietomis išryškines liaudies temas.

Pirmosios dalies pradžia sudė- rė tikrą piemenėlių raliavimo nuo- taiką, ar antrosios veikalio dalies liaudies motyvo tema yra kiek mažiau išryškinta. Po šio įtampos atoslūgio, kaimo šokis yra labai pagausus, nuotaikingas.

Šiame veikle A. Kučiūnas stil- lingai palydėjo abu instrumenta- listus, atlikdama arfos partiją fortepionu. Smuikininkas Victor Aitay, o ypač klarinetistas Clark Brody yra aukštos klasės instru- mentalistai. Visi trys išpildytojai atliko šį veikalą labai nuotaikin- gai, davę progos mūsų publikai išgirsti vieną iš nedaugelio lie- tuvių kamerinės muzikos kūrinių.

Pabaigai orkestras atliko Čal- kovskio "Serenadą" stygliniams. Čia jautėsi dirigento ranka ir pra- vestas spalvingumas gal daugiau negu kituose kūriniuose.

Po prakalbų ir sveikinimų, or- kestras puikiai atliko Bocherini "Menuetą".

Bendrai paėmus, šio sukaktu- vinio koncerto programa buvo la- bai kruopščiai parengta ir prave- sta su geru muzikiniu skoniu.

Tik programoje krito į akį var- gu ar meno pasaulyje pateisina- mas posakis, esą Bachas yra ne a- bejojtinai pats didžiausias bet kada gyvenusių muzikos kūrėjų.

Muzikai A. Kučiūnui mes nuo- širdžiai linkime geriausios muzi- kinės sėkmės ir kurybos šioje di- džioje šalyje.

G A I D A

LITERATŪROS VAKARAS

Po vasaros atostogų, Amerikos Lietuvių Tautinės S-gos Chicago's skyrius savo veiklos laikotarpi pra- deda didesniu parengimu, kurio programą atliks visur žinomieji vyrai: B. Brazdžionis, A. Gustai- tis ir H. Kačinskas. Tai gabi ausi lietuvių poezijos, komedijos ir dramatos atstovai, vadinami trys di- dieji, kurie vėsada patiekia nau- jos kūrybos, gaivaus susidomėji- mo ir neužmirštamo pasigrožėji-

mo. Jie atvyksta lapkričio 27 d. ir Sokol'ų salėje (8 val. vak.), at- links šiam laikui pritaikintą pro- gramą, surištą taip pat su spaudos atgavimo sukakties paminėjimu.

Parengimo organizatoriai žada pasirūpinti, kad vakaras visais at- žvilgiais būtų kuo geriausiai pri- taikintas visiems, seniems ir jau- niems.

VENCLOVA

MUSŲ TAUTOS KLAUSIMU

(Tęsinys)

Panašiai prancūzams lenkų ku- nigai elgiasi ir Dėdės Samo žemė. Jiems pavyko lenkiškumas išlai- kyti mokyklose aukštokam laips- nyj, kad iš jų (Szkola Zwiąskova, Cambridge Springs, Pa., Semina- rium Polskie, Orchard Lake, Mi- chigan), kas metai išaina didokas skaičius gana lenkiškai susipratu- sio jaunimo. Nors jie veikia toj pacioj aplinkoj, bet jų parapijinė- se pradžios mokyklose yra vietos lenkų kalbos ir istorijos mokymui.

Taigi, aplinka neapsprendžia tautybės — galutinis žodis lieka pačiam žmogui apspręsti. Jei no- rėsime lietuviams pasilikti, tai ir pasiliksimė, ypač, kad nei Katali- kų Bažnyčia, kuriai mes lietuvių daugumoj priklausom, nei Ameri- kos valdžia, kur mes gyvenam, tautybių nevaržo.

Vyskupas V. Brizgys (Aidų 1951 met. 7 nr.) apie tautines parapij- vas taip konstatuoja: — "Kanone 21634 p. sakoma, kad tokioj para- pijoj, kartą įsteigus, negalima nie- ko keisti, neatsiklausus Sv. Sos- to... Savos kalbos parapijos ir baž- nyčios leidžiamos ne tam, kad tam tokiomis vadintųsi, o kad iš tikro tokiomis būtų... Jos pirmoj eilėj yra tam, kad jose tikintieji galėtų savo kalba girdėti Dievo žodį, kad jų vaikai religijos tiesų ten galė- tų išmokti savo tėvų kalba, kad ten tikintieji savo kalba galėtų at- likti išpažintį, gauti kitus religi- nių patarnavimus, kad ten galė- tų sava kalba išmokti jiems dera- mų liturginių dalykų, maldų, gie- smių ir t. t. Tose parapijose sava

kalba turėtų būti daromi įvairūs skelbimai, leidžiamas parapijinis biuletenis. Sava kalba turėtų būti laikomos visos prideramos pa- maldos... Tai nėra jokia malonė, o yra teisė, kad savo bažnyčioj ir sava kalba, ir savi religiniai pap- ročiai, ir savas religinis menas jau- stųsi ne krampininkai, o savi savo namuose... Ta privilegija suteikia- ma ne keliems asmenims, ne vien- nai kartai... Gi savo Tėvų Žemę mylėti liepia ketvirtasis Dievo įsakymas. Sename Įstatyme Tė- vynės meilė nusakoma taip: "Jei aš užmiršcia Tave Jeruzale, tegu būna užmiršta mano dešinioji ran- ka ir tegu mano liežuvis pridžiū- sta prie gomurio".

Vienas iš žymiausių popiežių Leonas XIII teigia: "Reikia mylėti Tėvynę, kurios labai esame ga- vę mirtingą gyvybę". Net pats mūsų Išganytojas, būdamas Die- vas, nuo Alyvų darželio žiūrėda- mas į savo Tėvynės sostinę Jeru- zalę ir žinodamas, kad ji bus iš- griauta, griaudžiomis ašaromis verkė iš meilės.

Naudodamiesi Bažnyčios teikia ma privilegija, lietuvių ir kūrė lietuviškiasias parapijas U.S.A. (priskaitoma jų čia apie 120) taru, kad jie galėtų melstis Dievui sa- vąja kalba, kad prie šių parapijų mokyklose jų vaikai būtų auklė- jami religinėj ir tautinėj dvasioj. Tačiau, deja, priešingai lenkam- si kit, nedaug turėjom Burbų, Mi- liukų, Simonaičių etc., kurie ejo visa širdimi su savo tauta. V. Či- žiūnas nurodo, kad net katekiza-

cija ir parengimas pirmajai komu- nijai retai kur atliekama lietuvių kalba. Kas skaudžiausia, kad lie- tuvis klebonas kartais draudžia lietuvių kalbą ir lietuviatė seselė bruka svetima kalba maldynus.

Tokia daugumoj pasyvinė, o kai kur net antilietuviška ("žiūrėk, čia pas mus visko apstu — ne taip, kaip Lietuvoj"), — dvasia jie mū- šų parapijose nemaža prisidėjo prie lietuvių nutautėjimo ir taip jie paskendo svetimųjų įtakos jū- roj. Šiandien jie, nors žino esą lie- tuviai, nenori save vadinti lietu- viais, nors moka lietuvių kalbą. nekalba lietuviškai (net draudžia savo vaikams su seneliais kalbėti lietuviškai!). Dar daugiau, kiti nei pėdąsaku su savo tauta panai- kino, atsižadėjo savo gražiausių pavardžių (Mikulis pasidarė Mc Couley, Deraitis — DeRichter, Brazaitis — Brown, Kalvaitis — Keley ir t. t.).

Keista gyvenimo įronija gaubia mūsų tautą. Seniau mūsų bajorija gėdinosi savosios kalbos ir visa ki- ta, kas primena lietuviškumą, pa- našiai darosi ir dabar išsvijoj.

Paziūrėkim, ką kiti apie mūsų kalbą ir tautą byloja. Prof. B. Dwight savo veikle "Modern Phi- lology" konstatuoja: "Lietuvių kal- ba savo formomis yra pati seniau- sia iš visų pasaulio kalbų." Vienas žymiausių geografų E. Reclus sa- vo "Geographie Universelle" tvir- tina: "Jei tautos vertė žmonijs visumoj būtų matuojama jos kal- bos grožiu, tai lietuvių būtų pas- tatyti pirmon eilėn Europos gy- ventojų tarpe". Garsusis filosofas E. Kantas rašo, kad lietuvių kalbą reikėtų išlaikyti jau ir dėl to, kad nuo jos priklauso ir kilnisus lie- tuvio būdas.

Pagaliau, ką patys amerikiečiai sako apie mus. Buv. Teisingumo Ministeris McGrath'as nurodo: "Atsimindami, ką Lietuva yra da- vusi pasauliui savo ilgoj istorijoj ir ką Lietuvos vyrai ir moterys yra davę Amerikai, mes pripažis- tame savo dvasinę ir kultūrinę skolą tai didžiai tautai". Vienas iš įtakingiausių dabartinio kongreso narių M. Dirksen pažymi: "Vasa- rios 16 mes pagerbėm tautą, kurios herojiška praeitis yra sena ir ne- paprasta. Lietuvių tauta gali tei- singai didžiulius, nes ji išgyveno didžiausius pasikeitimus, kurie būt sunaikinę menkesnes dvasios tau- tų". Todėl prel. dr. D. Mozeris vi- sai teisingai konstatuoja: "Dabar Amerikoj yra susidariusi nuomo- nė ir nuotaika, kad mums yra gar- bė pasisakyti, jog esame kilę iš lietuvių".

Tuo labiau nėra ko baimintis savo kilmės, savo tėvų kalbos, tra- dicitų, kadangi pačioj Amerikoj yra daugiau internacionališkos dvasios ir pozityviai vertinama atskirų tautų menas, papročiai etc. Niekam čia nėra trukdoma dėl sa- vo tautybės pasiekti net aukšti valdžios postai. R. Nixon, net bū- damas USA viceprezidentu, perei- tavs metais net St. Louis veteranų suvažiavime prisipažino, kad jis esąs airis. Ar tai jam pakenkė? Ne. Jis ir šiandien po prezidento skaitomas pirmuoju. Arba vėl pa- vardės: Italias Impeleritti, kokia neškotiška (paminėjau škotiška, nes nemaža lietuvių linkę škotinti pavardės) ir špraktiška bei il- ga, bet niekas jam nesutrukdė būti net didžiausio USA miesto New Yorko burmistru.

Ergo, nėra pateisinamų trukdo- mų kilūčių išikti lietuviams — li-

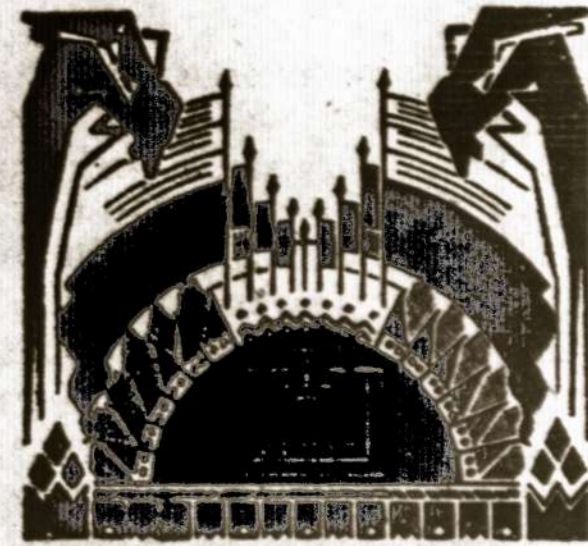
timas yra mūsų pačių rankose. Tik reikia valios bei tvirtio noro ir mes lietuviams pasiliksimė. O nu- tautėjimas savo esmėj yra savo- sios tautos išdavimas. Ar mes ga- lime išduoti savo tautą, savo bro- lius partizanus, kurie su didžiau- siu įnirtimu gina mūsų Tėvų Že- mę, anot vieno partizano žodžių (laiskė): "Mes taip mylime savo Tėvynę Lietuvą, kad geriau čia krintame, kaip vykstame į šaltą Sibirą, mes tikime, kad mūsų la- vonais patręsta Lietuvos žemelė bus trašesnė ateities vienybei ir Tėvų Žemės meilei. Mes dantimis laikomės įsikandę Tėvų Žemės, kol okupanto buožė sudauso mūsų galvas. Užmerkiame akis su pil- na burna šventos žemės, kad kiti ją labiau pamiltų. Ir mylime ją, prieš visą pasaulį didžiūojamės".

Koki graudūs žodžiai, prieš ku- riuos turėtų sudrebėti kiekvienas, kad ir lietuviškai atšalusio, mūsų tautiečio širdis. Todėl mes nega- lime suklupti prieš savo gyveni- mo patogumus etc., per tai atsižan- dant savo tautybės, nes mūsų did- vyrių kraujas, kurio šiandien ne- spėja sugerti Lietuvos žemelė, ne- pateisins šios niekybės ir šauksis dangun keršto.

Vadinasi, mūsų herojai parti- zantai labiausia iš mūsų trokšta vienybės ir Lietuvos meilės. Tai mums turi būti alfa ir omega, kad mes išsilaikytume lietuviams, tuo labiau, kaip mūsų tautos liūd- na istorija byloja, priešingai ang- lams, mums vienybės ir Tėvynės meilės trūko ir trūksta. Dėl to, kaip prof. Šalkauskis teigė, lietu- vių tauta niekad nėra būvis, ką ji galėjusi pasiekti. Et eo ipso ji neįvykdė ir savo pašaukimo — Rytų ir Vakarų kultūrų sintezės.

Mūsų tautos priešai, ypač len- kai pirmiau, o dabar raudonieji carai, naudojo ir naudoja seną pu- litikos dėsnį "Divide et impera" — "Skaldink ir juos apvaldysi". Ir reikia sutikti, kad jiems pavyko savo demonišką uždavinį realizuoti. Jie išlūle visokias mums ža- lingas unijas, įpiršo visokius, anot dr. Kudirkos, "blizgučius" (faso- nus, herbuss etc), tuo nustatyda- mi mūsų diduomenę prieš liaudį. Kaip konstatuoja prof. M. Biržiš- ka, lenkininkams pavyko įkvailin- ti mūsų bajoriją, kad net savo brangiausio turto, t. y. savo kalbos atsižadėjo. Tuo tarpu kiek turi reikšmės savoji kalba tautos gy- venime, labai vaizdžiai yra cha- rakterizavęs vokiečių žymus mok- slininkas Herderis: "Ar turi tauta ką mellesnio už savo tėvų kalbą? Joje glūdi visa tautos širdis ir sie- la. Atimti tautai kalbą ar ją pa- niekinti, reiškia atimti jai vienin- telę nemirštamą nuosavybę, kuri persiduoda nuo tėvų vaikams", ir kausininkas M. Daukša (Posti- lėj): "Gimtoji kalba yra bendras meilės ryšys, vienybės motina, pi- lietikiškumo tėvas ir valstybės sar- gas".

(Bus daugiau)

2 psl. "LAISVOJI LIETUVA"

LAISVOJI LIETUVA

LIETUVIŲ SAVAITRASTIS

FREE LITHUANIA
LITHUANIAN WEEKLY

Published every Thursday by
LITHUANIAN REGENERATION
ASSOCIATION
3157 So. Emerald Ave.
Chicago 16, Ill.
Telephone: VICTORY 2-4372

Vyr. redaktorius Vyta. Staneika.
Redaguoja Redakcinė Komiteta.
Straipsnius ir korespondencijas re-
dakcija taisy ir taipina savo nuodū-
ra. Nesunaudoti rankraščiai grąžina-
mi autoriams pareikalavus.

Pavarde ar slapyvardė pasirašyti
straipsniai ne visada išreiškia re-
dakcijos nuomonę.

Prenumerata:
Metams — 4.50; pusei metų —
2.50. Atskiras numeris 10 ct. —
Subscription per year — \$4.50;
6 months — \$2.50; 10 c. per copy.

JUOZ. MASIONIS

Jei iš esmės, tai iš esmės

Viename mūsų dienraščių tilpo
straipsnis, užvardintas: "Aiškinki-
mės iš esmės lietuviškąjį politi-
ką". Jau pati antraštė sako, apie
ką straipsnyje bus kalbama. Ir,
nežiūrint, kad šia tema jau daug
yra kalbėta, o gal dar daugiau bus
prikalbėta, susidomėjau. Reikia
pasakyti, kad minėto straipsnio
autorius, rašyti sugeba ir perskai-
tęs, norėjau sutikti su autoriaus
išvedžiojimais. Sakau visiškai at-
virai. Bet...

Pirmiausiai autoriui nepatinka
dr. S. Bačkio pareiškimas, kad vi-
sa mūsų užsienio politika turi būti
vedama Diplomatinės Tarnybos,
"Lietuvos Diplomatinės šefo koor-
dinuojamos ir vadovaujamos". Į
šitą dr. S. Bačkio pareiškimą mi-
nėto straipsnio autorius padaro
šitokias išvadas:

"Reikia, kad "šefui", nežiūrint
jo neribotų asmeniško "įgalioji-
mų", tepripažįstama teisė tik ko-
ordinuoti ir vadovauti Lietuvos
užsienio politikai, bet ją vesti tu-
ri visas Lietuvos diplomatų akty-
vas. Nepaisant, kad nei konstituci-
nė nei tarptautinė teisė nežino to-
kių institucijų, vistiek šį dalyką
mums reikia atsidėjus ir su visu
rimtumu pasvarstyti."

Perskaicius šią interpretaciją,
pirmiausiai kyla klausimas dėl ne-
ribotų asmeniško įgaliojimų. Dr.
S. Bačkis savo pareiškime apie
jokius neribotus įgaliojimus ne-
kalba. Tad jei taip, tai iš kur to
straipsnio autorius juos ištraukė?
Antras dalykas, kas krenta į akis,
tai teisė tik koordinuoti ir vado-
vauti, bet ją vesti turi visas dip-
lomatines kolektivas. Šitokios te-
zės visai p. dr. S. Bačkio pareiš-
kime nėra. Tai dar vienas klausimas,
iš kur minėto straipsnio autorius
ją ištraukė? Kas seka nū-
dienių mūsų politikos gyvenimą,
tas be abejojimo supranta, kad neribotus
įgaliojimus gerb. straipsnio auto-
rius, iškisio savoje interpretacijoje
tik dėl "pagražinimo", o kas lie-
čia antrąjį klausimą, tai čia yra
galimas tik vienas prielaidimas,
būtent, kad straipsnio autorius
sumaišė žodžių vesti ir vadovauti
sąvokas. Vesti, reiškia pildyti,
kaip nurodyta, kaip turi būti, o
vadovauti, reiškia daugiau nei
vesti. Tai reiškia duoti nurody-
mus, arba net įsakymus, kaip turi
būti vedama. Žodžių vesti ir va-
dovauti reikšmė tik tada suartė-
ja, kai pažymima "savystoviai ve-
sti". Bet čia ir pasidarė visa vel-
niava, kad autorius suplakė dvi
skirtingas sąvokas į vieną. Tik to-
dėl jis ir surado naują "teisingą
taisyklę", nefiguruojančią nei vie-
noje teisėje. Bet kas gi rezultate
gaunasi? Nagi, kad autorius nie-
kina Nepriklausomos Lietuvos
diplomatų, primestas jiems
tokias teises taisykles, kurias jis
pats nukalė.

Štai, kaip autorius rašo, ir išve-
džioja toliau:
"Pagal tarptautinę teisę, Lietu-
va, kaip valstybė, nenustojė gy-
venti. Ryškiausias jos tolimiesnio
gyvenimo įrodymas yra kaip tik
tas pripažinimas mūsų diplomatų
iš daugelio Vyrųrašybių pusės.
Lietuvos suverenumas teisiniai li-
ko nepažeistas, tik jo vykdymas
tapo sukludytas, nes tą suverenu-
mą vykdžiusi Lietuvos vyriausybė

pateko Sovietams, o jie ją pagal
bendrą tvarką yra likvidavę."

Su šia autoriaus teze reikia su-
tikti, išskyrus tą vietą, kur auto-
rius sako, kad sovietai Lietuvos
vyriausybę yra likvidavę pagal
bendrą tvarką, atseit, visų priim-
tą, teisės pagrindais paremtą. —
Taip nėra. Sovietai Lietuvos vy-
riausybę likvidavo vadovaudami-
si ne bendra tvarka, bet bolševi-
kine tvarka!

Ir toliau straipsnio autorius, iš-
eidamas iš tautos suverenumo ir
jo vykdymo, sako:

"Jei mūsų diplomatai prie sve-
timųjų valstybių vyriausybių atsto-
vautų lietuvių tautą, tai tokios jų
pretenzijos būtų išties pagrįstos
ir reikalas eiti tik apie formalų
suverenumo vykdymo sutvarkymą.
Tačiau mums visiems žinoma,
kad diplomatas užsienyje at-
stovauja ne savo tautą, bet savo
valstybę, o šių sąvokų jokioje poli-
tikoje negalima sumaišyti, todėl mi-
šų diplomatų užsienio politikai
tautos valią negalima kitaip kvali-
fikuoti, kaip tik tautos valios
uzurpavimu. Neįmanoma šį mi-
šų diplomatų nusistatymą kitaip
išaiškinti, kaip totalistinėms ten-
dencijoms, nes tik tuomet ji ga-
lima juridiniai pagrįsti."

Be to čia straipsnio autorius,
reikia manyti, sumaišė dvi sąvo-
kas, valstybę ir vyriausybę. Vy-
riausybė sovietų buvo likviduota,
bet Lietuva, kaip valstybė, ir šian-
dien yra pripažįstama. Jeigu mi-
šų diplomatai šandien imtų teig-
ti, kad jie atstovauja Lietuvos vy-
riausybę ar tautą, tai tikrai jie
būtų verti uzurpatorių vardo, bet
jie atstovauja tik savo valstybę,
kuri pagal tarptautinę teisę yra
pripažįstama. Tai kur gi čia tau-
tos uzurpavimas?

Kas liečia suverenumą, tai yra
aišku, kad jis kyla iš tautos. Bet
autorius taip pat turėtų būti aiš-
kus, kad mūsų tauta, dėl bolševi-
kinės spaudos, savo suverenumo
negali reikšti, nors jis ir tebe-
glūdi tautoje. VLIKas, taip pat,
nėra tautos valios reiškęjas, nes
jis neatstovauja tautos, o tik grupę
partijų, kurios sudaro kelių
nuoimčių tautos. Visai teisingai
dr. S. Bačkis pastebi, kad VLIKas
net nėra pripažinta oficialia tren-
ties organizacija. Mes iš savo pu-
sės tiek tegalime pareikšti, kad jis
oficialia tremties atstovybe tik
tada taps, kai apims visas tremties
organizacijas ir sroves, dirbančias
už Nepriklausomos Lietuvos atsta-
tymą. Deja, gaunasi išpūdis, kad
iki to laiko dar toll. Dabartinis
VLIKo sąstatas yra priešingas to-
kia minčiai. Štai mes matome iš
jo veiklos. Per 10 savo veiklos me-
tu, tik didelių mūsų visuomenės
pastangų dėka, jis ir savo tarpą
išleido vieną naują visuomeninį
jūginį, o išstumti suspėjo bent
keli.

Kalbėdamas apie tautos sąvo-
ką teisės šviesoje, autorius štai
kaip samprotuoja:

"Valstybinės teisės šviesoje tau-
tos sąvoka turi kitą reikšmę, negu
mes ją suprantame kasdieninė
kalboje. Jei kalbama apie lietuvių
tautos valstybinės teisės prasmę,
tai mes turime teisingą sąvoką, į
kuria įeina ne tik dabartinės lie-
tuvų kartos žmonės, bet visos

(Iš Amerikos lietuvių gyvenimo)

Visokių yra, visokių ir reikia
Yra Amerikos lietuvių, kurie
galvoja (arba tikrai stengiasi ki-
tus įtikinti), kad su jo atvykimu
i Ameriką, prasidėjo tikroji Ame-
rikos lietuvių politinė veikla ir,
kad su jo pasitraukimu, šioji veika
ir pasibaigė.

Tarp mūsų kalbant, tokių "ne-
pakeičiamųjų" Amerijoje, lietuvių
tarpe, yra gana daug. Pavyzdžių
toli nereikia ieškoti. Paimkime
pačias didžiausias Amerikos lietu-
vių organizacijas: ALTA ir BALFA
ir pamatysime, kad per paskutinį
dešimtmetį ten niekas nepasikeitė.

Apgailestauja, kad iškrito

Kad "Sandara" mėgsta juokus,
visi žino, bet kad ji juoktųsi iš
visko, sužinojome tikrai po rinkim-
ų.

Visą laiką vedusi atkakliai pro-
pagandą už demokratų sąrašus ir
pastariesiems laimėjus, — staiga
"Sandara" pravirko, kad Kerste-
nas ir kiti jojo draugai iškrito.
"Kas bus su jojo pradėtasis ir ne-
užbaigtas darbas, liečiančiais Lie-
tuvos laisvinimo bylą", — klausia
"Sandara", lyg iš medžio iškri-
tus.

Apie tai reikėjo pagalvoti, kai
piovėte šaka, ant kurios sėdėjo
Kerštenas ir kiti Lietuvos bičiul-
liai.

"Bendruomenių" gadynė

Paskutiniu laiku Amerikos lie-
tuvius sudujod "bendruomenių"
antplūdis. Tiek tų bendruomenių
privaižiavo, kad Amerikos lietuvis
nebežino, kuri tikroji, kuri ne.
Apsvarstę dalyką iš visu pusių ne
tik sandariečiai, bet ir Amerikos
Lietuvių Tautinė S-ga nutarė pa-
silikti prie senų, išbandytų, poli-
tinių gyvenimo formų, o bendro
menės idėjas palikti tiems, kurie
jas pagimdė.

Sudeginkime Romą

"Laisvoji Lietuva" dar buvo
pakeliumi į Chicago, kai "Naujie-
nos" paskelbė savo skaitytojams,

buvusios ir būsimos lietuvių kar-
tos, nes kitaip Lietuvos istoriją ne-
galėtume vadinti lietuvių tautos
istorija. Šiuo metu pasaulyje gy-
veną lietuvių, sudaro tik šiolai-
ni lietuvių tautos nesėją. Tik ši-
tai suprantant tautos sąvoką ir
galima juridiniai pagrįsti, kodėl
maža, bet laisvai pasireiškianti
tautos dalis gali laikinai kalbėti už
visą tautą, jei didžiąją tautos da-
liai yra svetimųjų sutrukdymas
laisvas savos valios reikšimas.
Lygiai kaip gyvoji lietuvių tautos
karta atstovauja visoms buvusios
lietuvių kartoms, lygiai taip lais-
vame pasaulyje gyveną lietuvių
turi teisę laikinai atstovauti So-
vietų vergijon patekusiems ir kul-
kas politiniai iš horizonto išnyku-
siems lietuviams."

Su šia autoriaus teze negalima
būti sutikti, jei nebūtų mažojo
"bet". Mes negalime sutikti, kad
sovietų vergijon patekę lietuvių
yra išnykę iš politinio horizonto,
Partizanų kova, giunktuota kova
prieš rusiškąjį imperializmą, negi
autoriumi nieko nebyloja? Ar tai
nėra rezistentinis tautos suve-
renumo pasireiškimas? Ne jau auto-
rius nenori ir tai dėmesio kreipti?
O ką gi apie tai kalba tarptautinė
teisė ir gyvieji gyvenimo pavyz-
džiai? Argi ne jiems priklauso
pirmasis balsas? Ar ne jie yra
ryškiausiai tautos valios reiškęjų?

Šitokiais išvedžiojimais remda-
masis, autorius mano kalbą iš
esmės. Bet ar šiuo keliu esmė pa-
siekiama? Ne. Ji tik supainioja-
ma, todėl visai neuostabu, kad
autorius priėjo "toli siekiančių"
išvadų. Visai suprantama, kad
mokslys yra panaudojamas idėji-
niam subrendimui ugdyti, bet kei-
sta ir nesuprantama, kada mokslas,
būdamas iš esmės šviesos ži-
bintu nuskaidrinti skurdžius pa-
tamsių užkampius, yra naudoja-
mas visuomenės klaidinimui.

Trumpai ir drūtai

Rašo: Dr. Petras Stulgys

kad fašistų — voldemarininkų lai-
kraštis sunaikintas mirtinai. Ir di-
džiausiam "Naujienu" nustebimui,
"priešas" ne tik kad atkiuto, bet
narsiajam nugalėtojui ėmė kibiti
i kailį.

Neišlaikė nervai didžiųjų liau-
dies draugų ir nuskriaustųjų "už-
tarėjų" ir metė kovos šūki:

"Sunaikinkime fašistus! Tene-
lieka jų nei ženklų!" Pasakyti
lengva, bet kaip padaryti? Žino-
damos, kaip nuo pykčio įkautusios
galvos smegenys silpnai veikia,
drįstu pasiūlyti "Naujienuoms" ki-
tą šūkį, senaisiais laikais paties
Nerono išbandytą: "Sudeginkime
Romą, neliks katalikų! — Sunai-
kinkime Lietuvą, nebus ir fašis-
tų!" Gaila tik, kad istorija nela-
bai palankiai vertina Nerono lai-
kus. Bet kas žino, gal "Naujie-
nos" Lietuvos istorija bus ir at-
laidesnė.

Nesutaria dėl "nuopelnų"

"Keleivis" ir "Vilnis", pasisa-
kydami dėl V. Staneikos straips-
nyje "Kaip tatau suderinti?" iškel-
tų minčių, nesutaria dėl vieno da-
lyko, būtent: kieno nuopelnas yra,
kad tokie fašistai, kaip Lozoraitis
arba Staneika nebevaldo Lietuvos.
"Vilnis" mano, kad tikrai bim-
bininkų nuopelnas, jog šandien "iš-
laisvintoj" Lietuvių šeiminkauja
burliakai. Aš manyčiau, kad "Vil-
nis", priskirdama visus nuopelnus
sau, smarkiai klysta. Didžiausias
nuopelnas yra tėvo Franklino. —
Jeigu jis nebūtų taip tikėjęs tėvui
Josifui ir davęs tiek paramos, bim-
bininkų nė smarvės nebūtų Lie-
tuvoje.

Spėliojimas — ne argumentas

"Keleivis" mano, kad jeigu to-
kie, kaip S. Lozoraitis ar V. Sta-
neika valdytų Lietuvą, tai kitaip
galvojančius suvarytų į Varnius.
Gal sukištų, o gal ne? "Keleivis"
neturi faktų, o savo išvadas daro
tikrai spėliojimais, pagautais iš
nešvaraus redakcijos oro.

Kiek "laisvės" turi bimbininkų
valdomoj Lietuvoje, kiekvienas
lietuvis šandien žino. Net pra-
džios mokyklų vaikiai prievartau-
jami šnipinėti socialistinės Respu-
blikos naudai. Argi begalima nu-
eiti toliau žmogaus individo prie-
vartavimo keliu, kaip kad šian-
dien yra nuėjusi Sovietų Sąjunga?
O kas liečia nacionalistų ar
fašistų vardą, "Keleivis" nieko
naujo neatrado. Dabartinis reži-
mas Lietuvoje visus kitaip galvo-
jančius vadina nacionalistiniais
buržuaziniais banditais. Deja, to-
kių Lietuvoje yra apie 90%. Ar
jie visi yra fašistai? Kur krikščio-
nys demokratai, valstiečiai liaudi-
ninkai ir padorieji socialistai, ku-
rie drauge su nacionalistais kovo-
ja už Lietuvos laisvę tėvų žemė-
je, arba drauge kenčia pragaro
kancias Sibiro vergų stovyklose?

Duoda asmeniškos

politikos pamokas

"Keleivis" ir viską žinančios
"Naujienuos" pyksta ant V. Stane-
ikos, kad tas kalba apie amerik-
nišką politiką, nieko apie ją nenu-
simandydamas. Girdi, kaip jis dris-
ta kaltinti demokratų už Jaltos
konferencijos nutarimus, tikrai
demokratų, nes Amerikos užsie-
nio politiką sprendžia abi partijos
sutartinai. Gal kada nors spren-
dė, tikrai ne Jaltoje. Apie Jaltos
sutarimus Senatams nebuvo pain-
formuotas nei paties Roosevelto
nei jo patarėjų, kurie, kaip dabar
paaiškėjo, buvo apmokami Sovie-
tų šnipai.

Keleiviškas aiškinimas ameri-
koniškos politikos yra grynai bol-
ševikiškas. Bolševikai, pavėrgda-
mi tautą po tautos, įtikinėja pa-
saulį, kad jie yra taikos ir tautų
išlaisvintojų apaštalai.

Kad Rooseveltas bolševikų bu-
vo mylimas, turėjau progos įsiti-
kinti savo ausimis ir akimis, bū-
damas Raudonojoje armijoje. Roose-
veltas šventės minėjimas buvo pa-
minėtas plačiau ir iškilmingiau,
negu Stalino mirtis. Ar ir tai "Ke-
leiviu" nieko nepasako?

LIETUVIŠKU KELIU

Savos politikos apžvalga

Rašo: STP. VYKINTAS

PIRMA ANTAUSI, PASKUI BANKA

Vilko pirmininkai, tuoj grįžę
iš Amerikos, karščiuodamiesi pra-
vedė 7 balsais rezoliuciją, kuri
smerkė p. St. Lozoraičio diploma-
tinę veiklą, ryšius su paskyrimais
prie Federalinės Vokiečių Vyrtau-
sybės. Gi 3 Vilko atstovai priėmė
tikrai diplomatiškai visiems priū-
mtą kontrrezoliuciją. Deja, ap-
sivaigusi dauguma nepanorėjo šal-
tai galvoti nei politiškai, nei dip-

lomaškai. Taigi, per įkarštį bu-
vo duotas neapgalvotas Vilko an-
tausis mūsų diplomatijai.

Ir kai atsakingieji Bonnos vo-
kiečiai pastatė Vilkiui sąlygas, kad
bū diplomatų ir Vilko bendro su-
tarimo nebus priimtas Lietuvos
atstovas, tada "Elita" paskelbė ve-
damąjį: "Vilko ranka tebėra iš-
tiesta susitarimui".

POLITIKA IR LOGIKA

Filosofų yra pastebėta, kad šis
amžius yra baisiai nelogiškas. To-
dėl net gimė filosofijoje illogizmo
srovė. Šis nelogiškumas yra pas-
tebimas ir mūsų politikoje. Kai
prof. A. Voldemaras, savųjų ape-
leistas, ieškodamas šiek tiek tokios
atramos svetimųjų tarpe, bandė
remtis vokiečių draugiškumu, jis
buvo apšauktas išdaviku, Lietuvos
pardaviku Vokietijai. Gi šandien,
kada dr. P. Karvelis veda politi-
nius flirtus su aršiausiais Klaipe-
dos ir Mažosios Lietuvos priešais,

jis yra kaikiurių partinių fanati-
kų laikomas didžiausiu patriotu.
Kur logika?

Neseniai įvykusio Lietuvių —
Vokiečių draugijos konferencija
Frankfurte įrodė, kad lietuviškoji
visuomenė dar nepamėtė galvų ir
eina logišku keliu. Niekas nieko
neišduoda ir niekas nieko nepar-
duoda, bet ir p. dr. P. Karveliui
neleidžia daryti iš politikos asme-
ninių biznių. Juk monkey busi-
ness išėjo Frankfurte, ar netiesa,
p. dr. P. Karveli?

APIE VERŽLUMĄ IR PASTOVUMĄ

Kolega K. Mockus iš Bostono
"Draugo" 251 nr. atsiliepė į mano
str. "Laisvojoje Lietuvoje". Di-
džiai man malonu, kad K. Mockus
pripažįsta, jog "nemaža dalis spren-
džiama man visai priimtina". —
Tikiu, kad sutartume ir kitais
klausimais, jei galvotume visiškai
objektyviai.

Kritika? Kas gali užčiaupti bur-
ną, jei ji yra faktais paremta,
nuoširdi ir trokštanti kritikuoja-
mam dalykui tobulumo? Kritika
dėl Lozoraičio ir Vilko atsidodo.
O kas kaltas? Žinau senųjų ir jau
nųjų didelį abejingumą senajame
ir naujajame kontinente. Bet ir vėl
kas kaltas? Ar ne tie, kurie nori
viską iš viršaus primesti. Ar ne
Vilko kurios partijos, kurios
ne tik nori diktuoti, bet ir per
galvą muša, jei jų nepaklausai.

Dėl veržlumo, atrodo, mudu su
kol. K. Mockumi taip pat nesigin-
čysime. Tik jis užmiršta vieną da-
lyką, kada tvirtina, jog "jei kas,
pavyzdžiui, sako, kad mūsų pro-
paganda šlubuoja, jis turi būti pa-
sirengęs pats savo asmenine veika-
la tą propagandą stiprinti ir tai
jau bus tikrasis veržlumas". Tas
užmirštas dalykas yra pinigai. Jo-

kia propaganda be pinigų nėra
padaroma. Vilkas disponuoja pi-
nigais. Jei jis pinigus meta tiems,
kurie nemoka propagandos daryti,
jis meta pinigus, kaip į balą. Gali
būti genialus rašytojas, jei jis bus
bolševikų įmestas į kalėjimą, jis
badu ten mirs. Gali būti genialus
propagandistas, jei jam bus suda-
rytos sąlygos, kad jis negali plunk
snos paimti į ranką, ar turi badu
mirti, jis nieko nepadarys. Ar su
tuo sutinki, p. K. Mockau?

Dabar šiek tiek dėl pastovumo.
K. Mockus, atrodo, meta šešėlį,
kad jis veržlus, bet nepastovūs.
Deja, p. K. Mockui turime priminti,
kad mes veržlumą siejame su
pastovumu, su lietuviškos idėjos
amžinumu, su lietuviškomis val-
stybinėmis ir tautinėmis tradicijom-
is. LAS nėra tremties kūdikis,
kaip kai neri klaidinti lietu-
vius ir svetimuosius. LAS yra te-
sinsų tų idėjų, kurias pradėjo Min-
daugas ir kurias gyvendino Al-
girdas, Kęstutis, Vytautas, Basa-
navičius, Kudirka, Maironis, Tu-
mas, Voldemaras, Smetona, Vydū-
nas etc. Taigi, mūsų veržlumas
yra paremtas ir pastovumu.

LIETUVIŲ — VOKIEČIŲ DRAUGIJOS STEIGIAMASIS SUSIRINKIMAS FANKFURTE

Baltų ir vokiečių susitarimu,
bus steigiamos trys atskiros drau-
gijos: latvių — vokiečių, lietuvių
— vokiečių ir estų — vokiečių.
Latvių — vokiečių jau anksčiau
lapkričio 7 d. Frankfurte "Insel"
viešbutyje įvyko Lietuvių — Vo-
kiečių draugijos steigiamasis susi-
rinkimas. Jame dalyvavo apie 60
lietuvių ir keliolika vokiečių.

Susirinkimą atidarė inž. P.
Zundė. Jis pakvietė ir pirmininkus
prof. A. Hilckmann. Šis sekretori-
umi pakvietė Junj. Norkaitį.
Visi klausimai susirinkimo bu-
vo sprendžiami su akademiniu rim-
tumu. Vokiečių tvirtinimu, lietu-
viai daugiau, negu latviai inėse
rimtų pataisų ir draugijos statutą.
Pažymėtina, kad dr. P. Karve-
lis, kuris suko visą organizavimo
mašiną, darė viską gana paslap-
tingai. Jis atsivežė iš Vilko visus
savo tarnautojus. Taip pat iš kai

kurį kuopų buvo atvežti net to-
ki "karvelininkai", kurie ne tik
nemoka vokiškai, bet yra dar pa-
sižymėję savo kriminaline praei-
timi. Tačiau "tikslas pateisina
priemones".

Nežiūrint tokio "didelio dr. Kar-
velio organizuotumo", rinkimus ir
draugijos valdybą dr. Karvelis pra-
laimėjo visu 100%. Į draugijos
pirmininkus iš lietuvių pusės iš-
rinktas adv. J. Bataitis. Iš dr. K.
sferų buvo pasiūlytas inž. Augu-
staitis, buvęs tautininkas, dabar
pasidaręs didelis Lozoraičio prie-
šas. Į Valdybą išrinkti: pulk. V.
Sutkus ir muz. V. Banaitis. Iš vo-
kiečių pusės pirm. išrinktas Dr.
Windecker ir į Valdybą: prof.
Hilckmann, Eisentrautas ir prof.
Strauchas, buvęs Kauno u-to filo-
sofijos docentas.

Pabrėžtina, kad šios draugijos
tikslas nėra politinis, bet yra kul-
tūrinis. Linkime šiai draugijai iš-
plėsti nuosirdžius ir abiem pusėm
naudingus kultūrinius santykius
ir efektyvią veiklą.

Dalyvis

PRANESIMAS

Aukšt. Lituanistinės Mokyklos
Tėvų Komitetas, padedant p. p.
mokytojams ir tėvams, 1955 met.
sausio 22 d. Lietuvių auditorijoje
rengia didelį koncertą — vakarą.
Gautas pelnas skiriamas kultūri-
niam reikalams.

šo kitų organizacijų bei klubių tą
dieną nerengti svarbesnių paren-
gimų.

Aukšt. Lituanist. Mokyklos
Tėvų Komitetas

Ar galima išvengti draudimo mokesčio

GYVYBĖ IR SVEIKATA...

Yra tokia gyvenimo keistenybė: žmonės draudžia namus, laivus, prekes, bet vengia apdrausti savo gyvybę, kuri tik viena visos gėrybės sukuria ir, kurios netekimas yra neišvairduojamas nuostolis šeimai.

Benjamin Franklin

Jau dešimtį metų išlaukėme, tikėdamiesi greitai grįžti namo. Deja, šie lūkesčiai neišpildė ir nesimato ženklų jiems įvykti. Mūsų klajonės gali dar ilgai užtrukti.

Išrauti iš savo žemės, istorijos ir papročių, esame išstatyti visų vėjų pavojams. Tremtis bus patiesinama mūsų tautos istorijoje tik tada, jei ji vairs užuovėja, kurioje išsilaukė vertybės niokojamos krašte. Todėl reikia, šias vertybes ginti. Aplinka supanti mus mūsų klajonėse turi būti mums ne vilionės ar pavojai, bet objektas savam gyvenimui kurti.

Tad kuom mes norime būti tremtyje: iešką tik to, kas prarasta, ar siekią to, kas turi būti iš naujo sukurta?

Iš tų naujai sukuriamų dalykų yra vienas nepaprastai svarbus, bet daugelio mūsų keistai suprantamas, tai gyvybės draudimas. — Labai dažnai klaidingai manydami, kad jis yra visai nereikalinga našta, nuo kurios lengva pasprukti jos neįsigyjant, mes apipėsime ne tik brangiausius savo šeimos ar tautos narius, bet ir save, pacioj senatvėj.

Tad norėdamas tą didžiai mums žalingą galvosėną pakreipti mums naudinga prasme ir ryžtuosi plačiau pakalbėti apie gyvybės draudimą.

Žmogus bijo trijų dalykų: susirgti ar tapti invalidu, peranksti mirti ir palikti šeimą be pajamų, iri perilgai gyventi, senatvėj nieko daugiau neuždirbant. Viena iš tų nelaimių ištinka kiekvieną neišvengiamai, tačiau tik dalis žmonių savo gyvenimą planuoja ir toms nelaimėms ruošiasi, kitiems ji suformuoja atsitiktinumai.

Tie, kurie ruošiasi, to finansinio tikrumo tikisi atsiekti taupydami, arba savo santaupas investuodami į nekilnojimą turtą. Tačiau Amerikoje yra nepaprastai populiarius kitas šeimos finansinio pastovumo būdas, kuris ne tik vi-

sais atžvilgiais pranašesnis už abu pirmuoju, bet ir nepažeidiamas nei santaupomis, nei investicijomis į nekilnojimą turtą. Tas būdas vadinasi gyvybės draudimas.

Kai žmogus, siūsdamas draudimo organizacijai po 20, 30 ar 40 dolerių kas mėnuo yra visiškai tikras, kad jo mirties atveju, ta organizacija užims jo vietą finansiniai, mokėdama šeimai po 100, 200 ar 300 dolerių į mėnesį tol, kol reikalas bus, tik tuomet mes pradėdame aprėpti šio socialio stebuklo didybę.

Kiekvienas vyras ir tėvas praktiškai gali apsaugoti savo šeimą nuo visokių ūkiškų pavojų tol, kol jis sveikas ir gyvas. Mylintis vyras ir rūpestingas tėvas žiūri toliau, ir rūpinasi, kas atsitiks su jo žmona ir vaikais, jei jis taptų statistikos skaičiumi mirtingumų lentelėje. Jis supranta, kad vienintelė duoklė, kurią jis gali po savo mirties duoti, yra tik finansinė.

Nežiūrint, kaip jis visokius finansinio saugumo metodus bestudijuotų, visuomet prieitų prie tos pačios išvados. Jis gali savo pinigų padėti į banką, investuoti juos į vertybės popierius, nekilnojimą turtą ar biznį, ir niekadosis nebus tikras paspėti sukaupti ir palikti pakankamai turto šeimai. Jis prieš išvados, kad tik gyvybės draudimas yra vienintelis kelias, kuriuo jis gali pirkti \$1,000 atelies pajamų, mokėdamas už vieną dolerį tik 3 centus.

Pamėginkite iš savo banko direktoriaus gauti štai kokį susitarimą. Jūs pažadate kas mėnuo ten padėti po \$50. Už tai bankas iš savo pusės pažada mokėti į jūsų einamąją sąskaitą po \$600 kasmet, jei jus invalidumas ištinka, arba mirties atveju, tuojau išmokėtų šeimai ne tai ką sutauptėte, o visą sumą, kurią buvotė suplanavę sutaupti per 20 metų, t. y. \$12,000.

Koks banko direktorius tokią sutartį galėtų išduoti? Bet draudimo keliu galima gauti kontraktą lygiai tokiomis pat sąlygomis, kurios, nežinantiems ką gali atlikti nuosimčių nuosimčiai, paremti mirtingumų duomenimis, skambės neįtikėtina, ir ne vienas jų, klaidingai palaikys tai tik tuščia reklama.

Ar galimas susilaikymas?

Rašo: Ona Algmienė

Jūsų, ponija Dana, užsimojimas padėti moterims praktiškais patarimais, yra kilnus žygis, bet kažin ar radikalus asmeniškose atskiro individo reikaluose.

Nepriklausomoje Lietuvoje viename savaitraštyje buvęs skyrius: "Patarkeit, ką daryti", virto pajauka. Ištikrųjų, nejaugi žmonės gali sukurti laimę, arba išvengti vargo per patarimus. Tai yra tas pats, kas vienkartinė išmaldą nedarbingam paliegiui, kuris reikalingas nuolatines pagalbas.

Atkreipiant dėmesį į Aldonos užklausimą jos draugės Marytes reikalui, kyla klausimas, kokias moraliniais pagrindais yra grįsta tų žmonių moterystės santuoka, jei reikia, net svetimų, nežinomų žmonių patarimų.

Kas kita draugu, gerų pažįstamų tarpe: galima pasidalinti vargais, bei atsklausti nuomonės, patikrinant savo nusistatymus. Bet reikia jų turėti; reikia turėti išdirbtą gyvenimo liniją ir žinoti, kuriuo keliu nori eiti: kompromiso, nuolaidumo, savęs pasiaukojimo, ar siekti savo norų patenkimo, nesiskaitant su priemonėmis.

Kur išauklėjimas? Kur mandagumas?

Tūkstančius metų medžiaginio mokslo atstovai ieškojo kelių žmonių laimėi užtikrinti, teigė "absoliutes" tiesas apie žmogų ir jo prigimtį, atsiradimą ir išnykimą, panaudojant net turimas mokslo žinias apie Visatą, bet viena tik tiesa nenuginčijama ir tikra švieša žmonijai — tai Kristaus mokslas. — Ramybė žemėje geros valios žmonėms. — Gera valia nuves į laimę ir santaiką. Artimo meilė

atneš džiaugsmą.

Geros valios būdamas Aldonos draugės Marytės vyras padarytų jai džiaugsmą ją papuošdamas. Gi Marytė, taip pat, gera valia nereikalautų iš vyro to, ką jis neišgali duoti.

Kad jų gyvenimas bazuojasi ne ant krikščioniškojo pamato, mato si ir iš to, kad jie teturi vieną vaiką. Ir iš vyro elgesio, aukojant vaikui viską, jau dabar to vaiko visą gyvenimą užtikrinti, aišku, kad jis nebemano daugiau jų susilaikyti. Kur gi patriotizmas? Kur meilė Lietuvai? Kur pareiga į savo vietą palikti nors po vieną ipėdinį? Jie gi yra du: vyras ir žmona. Nebent laukia dirbtinų žmonių, kada "pasiseks" sukurti dirbtiną gyvybę. (Žiūr "L. L." 38 Nr. Moterims skiltyje). Tada bus ir kas kovos už pavergtą tėvynę... Ir jeigu už 100 metų bus žemėje dvigubai žmonių, kaip skelbia Romoje posėdžiavę mokslininkai, ką "L. Lietuvai" pertiekė R. Čepulis, tai ne dėlto, kad bus "gaminami" dirbtiniai žmonės, bet, kad žmonės jau bus grįžę prie Dievo ir nenuolatė nuo gamtos. Ir todėl R. Katalikų bažnyčia draudžia nuo susilaikymo vaikus gimdyti, gyvenant normaliose moterystės sąlygose, kad prieštaravimas gamtai, yra prieštaravimas Dievui. Ženė yra turtinga ir tiksli. Ji gali išmaitinti tiek gyvybių, kiek jų atsiranda. Ar dabar perdaug yra žmonių, kad tiek daug dabaujančių ir šalančių yra pasaulyje? Ar Amerikoje prie dabartinio JAV ekonominio klestėjimo, gero uždario ir visokių gėrybių perprodukcijos trūksta galimybių Mary-

tel, pagal savo skonį apsiengti? Nemanau, kad ji tam reikalui nori išmesti tūkstančius. Gerai ir skoningai apsiengti šiais laikais nereikia kapitalo. Tačiau, jei Marytė nesiskaito su išlaidomis ir kaip "iš mažens lepinata", reikalauja perdaug, tai turi pasilikti vyro kontrolėje, arba pati užsidirbti, pasirūpinus, kad per jos atitraukimą iš namų nukentėtų vaiko auklėjimas.

Tačiau, jei Marytės vyras liiguistai užsispyręs krauna turtus vaikui, "koks jo gyvenimas nebūtų toks kaip jo paties", tad tokio vyro išmintimi reikia suabejoti.

Mes žinome, kad kas lengvai gauna, lengvai ir išleidžia. O ir mokslą pasiekia ne visi iš kapitalo. Taupyti visi turi, bet material apsiengti reikia. Moteris nori bū-

ti graži, tai jos prigimtis, tai moteriškumas. Amerikoje moters teisės yra apsaugotos įstatymu. Ji yra viso vyro uždario pusininkė, nors pati ir būtų tik namų šeimininkė.

Metams pasibaigus, ant užpildomų mokesčių pajamų blankų, turi pasirašyti ir žmona. Žmonai nepasirašius, kiltų klausimas kodėl ir, tada ji gali pareikalauti savo negautos dalies.

Tačiau nuosirdžiausias patarimas kiekvienai vedusiai porai pažinti vienas kito silpnąsias puses, jas apėpti, suprasti ir susipratimo keliu palaikyti santykių pusiausvyrą. Galutinai atveju ir visada pasieškoti savyje geros valios; nesuradus, paieškoti šaltinių, kur ją surasti ir neužmiršti pareigos artimui.

NEPADORU, GĖDA IR JUOKINGA

Rašo: Dana Valeikienė

Vel gavau keletą labai nuosirdžių laišku iš mūsų skaitytojų. Visuose laiškuose reiškiamos labai vertingos ir įsidėmėtinos mintys. Dėkoju iš visos širdies.

Dėl keliatos laiškuose rastų pastabų, bet gi, aš nenorėčiau kiek suabejoti. Keliama mintis, kad kai kurie išsireiškimai nepadorūs dėl moterims skirtų skilčių. Pavyzdžiui tas sakiny, kur buvo suminėtos vyriškos kelnės. Taip pat nurodoma, kad vargu ar verta rašyti apie vedybinio gyvenimo pušę. Pagaliau ir gerbiamoji ponija Ona Algmienė (kurios puiku straipsnį Tamstos ką tik būsite skaitę), taip pat abejoja, ar prašymas patarimų nesukels pajukos?

Juoktis, žinoma, galima iš visko. Mes gi žinome, kad apie nieką kita tiek juokų ir nepraustaburnišku pliauškalų nėra, kaip

apie vedybinį gyvenimą ir žmogaus gyvybės užmezgimą. Bet ar tai pažemino moterystės sakramentą? Ar dėl to padorios ir kuklios moters atsisakė tuoktis ir šeimas turėti?

Kad spauda gali daug padėti vedybiniam gyvenimui, įrodo p. Onos Algmienės straipsnis. Jis bus naudingas, ne tik tai, kuri klausė, bet ir šimtam kiti, kurios negali ar nemoka klausiti — kenčia ir neranda išieities. Reikia atsiminti, kad daug lengviau paklausti per spaudą (pasirašant ar nepasirašant), negu atverti kitam ar kitai savo širdies skausmą ir nežinoti, ko sulauksi: patarimo ar pajukos. Todėl aš esu įsitikinusi, kad ta moteris, kuri per spaudą klausia, elgiasi protingai ir visuomeniškai. Ji patarnauja sau ir kitoms.

Nepatrauksi, bet atstumsi

Rašo Anelė Kripaitienė

Visi žinome, kad tiek normalus vyras, tiek normali mergaitė nori sukurti šeimą. Vyrui tatau lengviau padaryti. Mergaitė, labiau Amerikoje, — labai sunku. O juk tai pagrindinis gyvenimo įvykis. Nereikia nei juoktis, nei tyčiotis iš tų mergaičių, kurios nori patraukti, ar, kaip čia sako, patikti tam vyrui, kuris jai patinka. Bet dažnai, net gi labai dažnai, tokios pastangos ne patraukia, bet astumia. Kodėl? Todėl, kad elgiamasi labai vienašališkai, dirbtinai, užmirštama, kad ir jos mėgstamas vyriškis turi protą, supratimą ir šioji tokį (mažiausia) psichologinį patyrimą.

Pirmų pirmausia, turime visada atsiminti du dalykus. — Jeigu tave vaikas kviečia į kiną, ar į teatrą, ar į restoraną, nemanyk neparodyk, kad tu manai, jog jis yra į tave "mirtinai" įsimylėjęs. Toks parodymas dažnai esti galas meilės pradžiai. Nesudaryk tokių situacijų, kad vaikas turėtų švaistytis dėl tavęs pinigais. Atmink, doleris ir tau ir jam brangus. Atmink: vieną kartą nusivylęs jis daugiau tavęs nekviės. Bet ir čia nepadaryk "mirtinos" klaidos. Nesirink pačių pigiausių restoranų, pačių pigiausių gėrimų ar valgių. Nesudaryk išpūdžio, kad tu laikai jį "driskiu". Čia reikia didelės intuicijos ir sugebėjimo spręsti, ar bent apytikriai atspėti. Draubūžiai ir pasipuošimas daž-

nai suvaidina didesnį vaidmenį, negu mes nujauciamė. Perdaug ištaigingas, imantrus, į akis krintantis pasipuošimas, per daug kosmetikos ant veido ir ant rankų, gali lengvai "išgąsdinti" vaikina. Yra didelis ir sunkus menas taip apsi-tydyti, taip pavartoti kosmetiką, jog atrodytu, kad viskas savaime taip darosi ir nėra didelių pastangų. Yra didelė klaida akiai pamėgdžioti kitas. Žiūrėti į kitas, jas studijuoti reikia. Bet svarbiausia mokėti sugebeti spręsti kas tau tinka, kas tau netinka.

Visuomet būk tuo, kuo ištikrųjų esi. Ką tai reiškia? Geras ir patrauklus dalykas yra nusimanyti apie meną. Bet tatau ne kiekvienai merginai pasiekiamas. Todėl apie tuos dalykus verčiau nekalkėti. Jei norėsi pasirodyti didelė žinove (tokia nebūdama), tai tikrai "prašausi" pro šalį, padarysi juokingą, o gal ir kvailą išpūdį. Ir dar vienas dalykas. Jeigu esi šešiolikinė (taip Lietuvoje sa-kydavom), nemėgink vaidinti suaugusios "damos". Arba priešingai. Jeigu tavo meteliai yra jau gražiai pasistūmėję pirmyn, nesielk taip, kaip aštuoniolikos metų mergytė. Nors tai beveik savaime suprantami dalykai, bet tokios klaidos kartojasi ir kartojasi. Ir pati mergaitė, laužo galvą ir negali suprasti, kas atsitiko, kad Petras ar Jonas ją visai užmiršo.

ŠAUNUS NAUJŲ METŲ SUTIKIMAS

Chicago Studentų Sąjungos skyriaus vadovybė, tenkindama studentijos bei visuomenės nekartą išreiktą pageidavimą, rengia buvusiomis Nepriklausomos Lietuvos tradicijomis Naujųjų Metų su tikimais. Žavi Sherry Hotel viešbučio salė, europietiško žanro, Don Fernando orkestras, specialus viešbučio padavėjų aptarnavimas, šampanas, kava, įvairūs saldumynai bei ypatingas spalvotas balius pajavaininimas nukels kiekvieną dalyvį į buvusius studentijos balių laikus.

Pelnas skiriamas Lietuvių Studentų Šalpos Fondui.

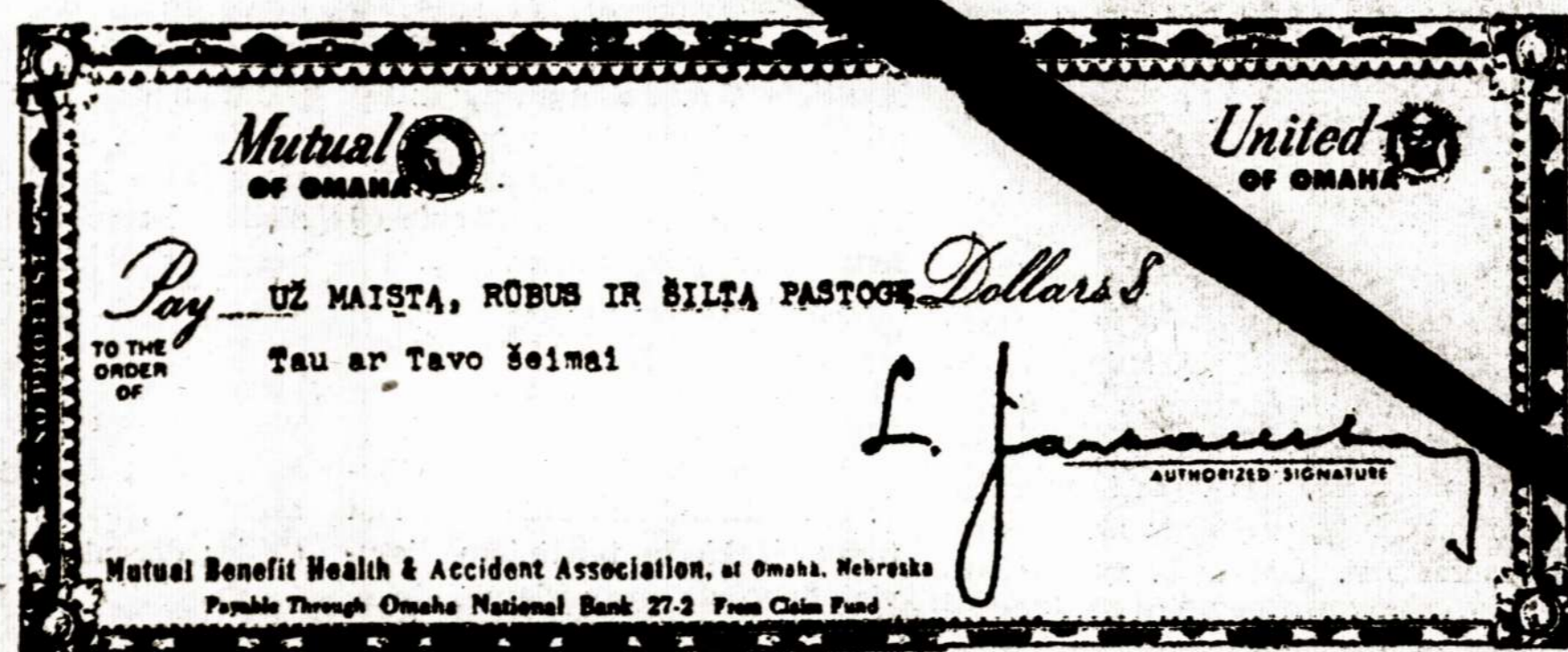
100 DĖŽIŲ BIRUTĖS SALDAINIŲ TREMTINIAMS Į EUROPA

BALTIC Co. (337 Union Ave., Brooklyn II, N. Y.), kuri neseniai išleido lietuviško skonio tautinės meniškos dėžutės BIRUTĖS saldainius, dalį pirmosios gamybos — visą šimtą dėžių, paskyrė lietuvių tremtinių jaunimui Europoje. Visa siunta jau įteikta BALFui, kuris šias Kalėdų šventės dovanas nugalėnų į Europą ir išdalins tokiu būdu. 25 dėžės BIRUTĖS saldainių Vasario 16 d. Gimnazijai ir 75 dėžės kitoms lietuvių vargo mokykloms.

4 psl. LAISVOJI LIETUVA

Čekis kiekvieną mėnesį tau

... JEI BŪTUM VISAI NEDARBINGAS, ARBA ŠEIMAI, JEIGU TAVĖS NEBŪTŲ...

Ir tai į dieną atseitų pigiau... už kino bilieta, arba pokelį cigarečių...

Nuolatinių pajamų užtikrinimui, Kreipkitės į MUTUAL OF OMAHA draudimo atstovą

Leonardą Jankauską

telef.: LU-dl ow 5-2094, arba užpildę žemiau duodamą kuponą, atsiųskite jį šiuo adresu: 3848 West 77 Place, Chicago, 29, Illinois

Informacijos teikiamos tik Čikagoje ir apylinkėse gyvenantiems.

KUPONAS

Pavardė Adresas Telef. Amžius

Apsidraudęs tikras būsi, kad nelaimėj nepražūsi!

"Laisvosios Lietuvos" Skaitytojai rašo

Esu kilęs iš gausios ir neturingos šeimos. Man buvo šešiolika metų, kai bolševikai okupavo Lietuvą 1940-aisiais metais. Jokiai politinei partijai nepriklausiau ir nepriklausau. Karts nuo karto nusiperku lietuvišką laikraštį. Daugiausia mėgstu "Laisvąją Lietuvą" dėl to, kad ji nebijo tiesos pasakyti ir kad smarvės į šilkus nevyčioja. Pona Staneiką pažįstu iš jo pranešimo Clevelande, kuris man ir kitiems mano draugams paliko neišdildomą įspūdį. Ir aš, prisipažįstu, kad nekarta svajoju apie aplankymą namiškių, tačiau svajonės svajonėmis ir tepaliko...

Aną dieną, grįžęs iš darbo, radau kaip paprastai savo draugą Praną išgilinusių į "Naujienas".

— Ką gi taip idomus suradai, kad net nosies nepakeli? — klausiu savo draugo. O tas man šypsodamasis paklauso ir sako: — Še, pasiskaityk!

"Pakabinti žemiau!" — skaitau ir nesuprantu, ką tokį įpykęs naujienietis vana. Ir stilius, ir žodynas priminė komunistų "Tiesą". Būčiau numetęs neperskaitęs ir iki pusės, jeigu ne mano draugas: — "Varyk iki galo!" Žvilgtelėjęs į straipsnio galą pamačiau: "Dar

pridursime, kad jų autorius pasirašo kaip "Vytautas Staneika".

Kelis kartus perskaičiau straipsnį nuo pradžios iki galo ir kuo toliau skaičiau, tuo daugiau ėmė pyktis, kol pagaliau trenkiau "Naujienas" į grindis sušukdamas: — "Šalin bolševizmas!"

Argi "Naujienų" skaitytojai nepastebė, kad šis laikraštis laikas nuo laiko lašina bolševikinių nuodų ir ramiųjų lietuvių sielą, sukeldamas pykčio ir nesantaikos? Ar gi nėra priemonių užiauti burną bolševikiškiems išgamsams?

Negana, kad jų draugai čiučia kraują iš pavergtos Tėvynės, šitieji gi drįsta užgauti patrijotus lietuvius laikraščio skiltyse, kurio redaktorius neva tai vadovauja Lietuvos išlaisvinimui. Idomu, nuo ko? Nuo Lietuvos patrijotų ir Lietuvių mylinčių ir į jį tikinčių jos vaikų?

Jeigu Gerb. Redakcija surastų man vietos LL puslapiuose, sutikčiau duoti keletą vaizdų, kaip šitokie "išlaisvintojai" niekino viską, kas lietuviui buvo šventa ir ir brangu.

Su pagarba
Juozas Norvainis
Cleveland, Ohio

DAINŲ ŠVENTĖ

(PIRMASIS PRANEŠIMAS BENDROSIS DAINŲ ŠVENTĖS REIKALU)

Viena būdingiausių lietuvių sielos apraiškų yra daina. Nuo seno save vadiname dainų šalimi. Visi mūsų darbai yra surišti su dainų garsais. Ir šiuo metu, kai visos lietuvių jėgos yra telkiamos kovai už laisvą Lietuvos gyvenimą, lietuviškoji daina, kaip ir anuomet, įgauna didelę reikšmę.

Bendrosios Dainų Šventės tikslas yra: sustiprinti lietuviškumo supratimą chorų tarpe, pagyventi jų veikimą Jungtinės Amerikos Valstybėse ir Kanadoje, parodyti kitataučiams, kad Lietuva tikrai yra dainuojanti šalis ir palaikyti Lietuvoje buvusią dainų švenčių tradiciją.

Jau seniai buvo gyvas reikalas organizuoti Bendrąją JAV ir Kanados lietuvių Dainų Šventę, tačiau niekas to neišdrįso pradėti. Čikagos lietuvių chorai, jų dirigentai bei valdybos, susirinkę bendrą susirinkimą, nutarė, kad tokia šventė yra reikalinga ir tam reikalui išrinko Laikinąją Organizacinę Komitetą. Komitetą sudaro: pirmininkas Alice Stephens — Alice Stephens Meno Ansamblio vadovė, vicepirmininkas Vytautas Radzius — Čikagos Lietuvių Vyrų Choro Valdybos pirmininkas, sekretorius Juozas Kreivėnas — "Muzikos Žinių" redaktorius, nariai: Albinas Dzirvonas — "Dainavos" Ansamblio Valdybos pirmininkas ir Justas Kudirka — ALRK Vargonininkų Sąjungos Centro Valdybos pirmininkas.

Laikinasis Organizacinis Komitetas, išsiaiškinęs Dainų Šventės galimybes, nutarė imtis pirmųjų žygių, kuriuos, pritariant visos Amerikos ir Kanados lietuviams, mano atlikti.

Bendroji Dainų Šventė numatoma 1956 metų pavasarį, nors paruošiamoji darba nepaprastai yra daug.

Kadangi JAV lietuviai savo sotine lyg ir skaito Čikagą, ir joje yra svarbių organizacijų centrai ir vadovybės, pagrindinė lietuvių spauda, kelios lietuvių radijo valandos, didelis lietuvių skaicius

Kai bus žinomas tikslus chorų skaicius, bus spausdinamos gaidos, parengtos Dainų Šventės repertuaro muzikų komisijos, kuri netrukus bus sudaryta.

Šiuo trumpu pranešimu Laikinasis Organizacinis Komitetas ragina visus JAV ir Kanados lietuvius, galinčius dainuoti, dar niekur neįsijungusius į chorus, tuojau prisijungti prie sau patinkamo choro ir tuo padidinti dainininkų skaičių. Kur nėra choro, bet yra norinčių dainuoti, ir yra kam vadovauti, tuojau steigti naują vieneta.

Teskamba dainos už laisvą Lietuvą!

Bendrosios Dainų Šventės Laik. Org. Komitetas

PERKRAUSTYMAS IŠ ARTI IR TOLI

ILGŲ METŲ PATYRIMAS — FIGŪS SAŽINGAS PATARNAVIMAS. — NAUJI DIDELI SUNKVEŽIMIAI — PATOBULINTI PERKRAUSTYMU. IRANKIAI KAIP PATYS SUNKVEŽIMIAI, TAIP IR JOSŲ PERKRAUSTOMI BALDAI YRA APDRAUSTI — INŠIURINTI.

JUOZAS NAUJOKAITIS 2022 W. 69 St., Chicago 36, Ill. Tel.: WALbrook 5-9209

PROGRAMOJE:

BALETAS sukakutinėmis temomis.
Vadovauja SIMAS VELBASIS
SIMFONETA Orkestras.
Diriguoja BALYS PAKŠTAS
Po Programos — ŠOKIAI
Ta proga bus paminėta Lietuvių Auditorijos sukaktis.

NARBUT MEN'S SHOP

3358 S. Halsted St., tel.: LA 3-5021

Lietuviška krautuvė. Laikome: vyrams baltinių, skrybėlių, kelninių, kaklaraiščių, kojinių ir t. t. Viskas iš geriausios medžiagos.

Kainos pigios:
Arrow Shirts — \$3.95 ir \$5.00,
Kelnų — \$6.95 iki \$13.00,
Skrybėlių — \$6.50 iki \$10.00,
Kojinių (Nylon) — \$0.75 ir \$1.00,
Kaklaraiščių — \$1.50 iki \$2.50,
Baltinių — Flannel — \$2.95,
Pirstinių — \$1.95 iki 7.50,
Megstukų — \$3.95 iki \$10.00.

Švenčių ir gimtadienių proga geriausias dovanos.

Pervežu baldus

PIGIAI IR SAUGIAI
VIETOJE IR IŠ TOLIAU
Turio naują didelį sunkvežimį ir apdraudas
KOSTAS EDUKONIS
6930 So. Talman — Chicago 29
Tel.: GROvehill 6-7096

OLympic 2-5772

ALYVA IR ANGLYS
pristatoma į namus tuojau tik gavus Jūsų užsakymą telefonu. —
PERKRAUSTAU BALDUS
Leo STANCUKAS,
1510 So. 48 Ct.,
Cicero 50, Ill.

REIKALINGI ATSTOVAI
Skubiai reikalingi Importo firmų atstovai nuolatiniam darbui šioms valstybėms:
Illinois,
Michigan,
New York,
Pennsylvania,
Ohio.

Taip pat reikalingi atstovai ir kitiems JAV valstybėms. Pradedantiems uždarbis ca. 75.—\$ savaitėje. Suinteresuoti rašo:
ANTANAS PAULAITIS,
23 Romsey St.,
Boston 25, Mass.
arba:
4003 So. Federal Ave.,
Chicago 32, Ill., tel.: YArds 7-8580.

Bet šiuo adresu galima kreiptis tik iki lapkričio 26 d., o vėliau — į Bostoną, aukščiau minėtą adresu.

MODERNIŠKA KIRPYKLA
Savininkas W. REKASIUŠ,
752 West 33rd Street (prie Halsted gatvės).
Darbas atliekamas labai švartu; kirpyklos patalpoj ir geriausiai, — pagal kiekvieno mūsų tautiečio skonį ir pageidavimą. Kainos žemos.
Darbo valandos: nuo 9 val. ryto iki 7 val. vakaro.
Šeštadieniais — nuo 9 val. ryto, iki 6 val. vakaro.
Trečiadieniais — uždaryta.

MAISTAS, A L U S, V Y N A S

Jay-Garden Market

SAVIN. MARY SIMS
18434 Joy Rd., prie Southfield,
Detroit 28, Mich.

Telef.: Krautuvės Buto:
VE 5-5755 WE 3-6702

LIETUVIŠKOJ KRAUTUVĖJ

DANA

yra didelis pasirinkimas: įvairių gintarė gaminių, lietuviškų audinių, medžio ir odos išdirbinių, vaikų ir moteriškų drabužių

A. IR D. PAREIGIAI, SAV.
1445 So. 49 Av., Cicero 50, Ill.
Tel.: TO 3-6591

Kas Valgo Bruno Duona

Visad Žydi Kaip Aguona

LIETUVIŠKA KEPYKLA

SAV. BRUNO MACIANSKAS,
3339 So. Lithuanica Ave.
Tel.: CLiffside 4-6376

IŠ TOLI AR IŠ ARTI, PIGIAI PERKRAUSTAU

BALDUS IR ĮVAIRIUS DAIKTUS.
Perkraustymas saugus, greitas ir tvarkingas. Viskas apdrausta.

Antanas Vilimas
1841 So. California Ave.
Tel.: ROckwell 2-2282

JAUKIAI PRALEISI VAKARĄ

CICERO UZEIGOJE

LITUANICA

pas TADĄ KAZIMIERAITI
Penktadieniais, Šeštadieniais ir Sekmadieniais, atidaryta 24 valandas.

Čia be gardžių gerimų ir užkandžių, yra įvairių žaidimų: 4920 West 14th Str., Cicero 50, Illinois
Tel.: TOWnhall 3-9601

UZEIK IR PATS ĮSITIKINK.

Telefonas: Victory 2-8770.

UZEIK IR PATS ĮSITIKINK.

UZEIK IR PATS ĮSITIKINK.

UZEIK IR PATS ĮSITIKINK.

UZEIK IR PATS ĮSITIKINK.

UZEIK IR PATS ĮSITIKINK.

UZEIK IR PATS ĮSITIKINK.

UZEIK IR PATS ĮSITIKINK.

UZEIK IR PATS ĮSITIKINK.

UZEIK IR PATS ĮSITIKINK.

UZEIK IR PATS ĮSITIKINK.

UZEIK IR PATS ĮSITIKINK.

UZEIK IR PATS ĮSITIKINK.

UZEIK IR PATS ĮSITIKINK.

UZEIK IR PATS ĮSITIKINK.

UZEIK IR PATS ĮSITIKINK.

UZEIK IR PATS ĮSITIKINK.

UZEIK IR PATS ĮSITIKINK.

UZEIK IR PATS ĮSITIKINK.

UZEIK IR PATS ĮSITIKINK.

UZEIK IR PATS ĮSITIKINK.

UZEIK IR PATS ĮSITIKINK.

UZEIK IR PATS ĮSITIKINK.

UZEIK IR PATS ĮSITIKINK.

UZEIK IR PATS ĮSITIKINK.

Rudeninių ir žieminių lietais, paltų, o taip pat šiltų vilnonių megstinukų didelis pasirinkimas pas:

H. SEIGAN

VYRIŠKŲ RŪBŲ IR BATŲ KRAUTUVĖ,

4622 S. Ashland Av., Chicago 9, Ill.
Telef.: YA 7-1272

Čia gausite geras prekes pigesne kaina ilgesniam išsi-mokėjimui be nuošimčių!

Mandagus patarnavimas lietuvių kalboje.

Krautuvė atdara: Firmad. ir ketvirtad. nuo 9 val. ryto iki 9:30 val. vak., kitomis dienomis iki 6 v. vk. Sekmadieniais nuo 10 iki 2:30 val. Kalbame lietuviškai.

HARDWARE-WALLPAPER-PAINT

Sporto įrankiai, stiklo gaminiai ir langams stiklai, dažai, sienoms popierius, vandentiekiai ir elektros įrengimams reikmenys, indai.

KĄ PAKLAUSI.— VISKĄ GAUSI IR NEAPSIGAUSI KALBU LIETUVIŠKAI, MĖGSTU LIETUVIUS IR MANE LIETUVIAI MĖGSTA.

CHARLES GOLDMAN, 3303 So. Halsted St.,
Telefonas: YArds 7-2222, Chicago 8, Illinois.

DAINOSE APDAINUOTA IR PASAKOSE APSAKINĖJAMA

KARČIAMA RUŽAVA

(MEISTER BRAU TAVERN)

DABAR randasi Chicagoje, 2532 W. 47 St., Brighton Park Sav. V. PRANCŪZEVIČIUS. Tel.: VIRginia 7-2429

ARS-FOTO STUDIJA

3362 So. Halsted St., Chicago, Ill., daro įvairių dydžių portretus ir nuotraukas.
Atlieka Studijos ir Foto mė-gėjų darbus.
Aprūpina gera filmine medžiaga.

AUTOMOBILIŲ TAISYMAS

Perdirbami motorai, stabdžiai, transminijos, keičiamos dalys. Atliekami lyginimo ir dažymo darbai. Garantuotas darbas.

M. CESAS & A. STANEVIČIUS
1835 CANALPORT Tel. Dirbtuvės SEeley 3-2146
Namų KENwood 8-3092

Laikrodžių ir Brangenybių

Didelis pasirinkimas
Vietoje ir Europoje gamintų laikrodžių sąžiningas pataisymas už žemas kainas

A. R. JUNEVIČIUS IR SŪNUS
3317 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Virš 50 metų veikia dieną ir naktį

Ne tik patarnauja, bet ir broliškus patarimus duoda apie ĮVAIRIAS APDRAUDAS.
Kreipkitės į

JOHN F. E U D E I K I S
Laidotuvių Direktorius

Tai yra seniausia ir didžiausia laidojimo įstaiga.
4605 — 07 So. Hermitage Ave. Tel.: YArds 7-1741 ir 7-1742,
arba — 4330 — So. California Ave. Tel.: LA 3-0440.

Koplyčiose veikia moderniški oro keitimo įrengimai

STEPONAS C. LACKAWICZ

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

TRYS KOPLYČIOS

2424 W. 69th St. Republic 7-1213
2314 W. 23rd Pl. VIRginia 7-6672
10756 S. Michigan Ave. PULLman 5-1270

LIODĖSIO VALANDOJ

Seukite

MAŽEIKA & EVANS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

6845 So. Western Ave. Air Conditioned koplyčia
REpublic 7-8600 — 7-8601 Automobiliams vieta

Tie, kurie gyvena kitose miesto dalyse; gausime koplyčią arčiau jūsų namų.

Moderniausius baldus, naujaušius televizijos aparatus žinomiau šių firmų, įvairias krosnis, kilimius ir viską, kas reikalinga namų įrengimui Jūs pirkite pigiau (pa veiksle matomas setas tik \$39.95) ir lengvesnėmis išsimokėjimo sąlygomis

Lietuvių PREKYBOS Bendrovėje

ROOSEVELT FURNITURE Co., Inc.

2310 West Roosevelt (12-th St.). Tel.: SEEley 3-4711

Pats įmonės vedėjas Feliksas RAUDONIS Jus maloniai sutiks, parodys ir duos praktiškų patarimų Jums rūpimais reikalais.

ŠAMPANO BALIUS

Šeštadienį, Lapkričio mėn. 27 dieną 7:30 val. vak. Lietuvių Auditorijos tradicinis

Prašoma staliukus užsisakyti iš anksto. Kiekvienas staliukas gauna bonką šampano nemokamai!

Lietuvių Auditorija

3133 SOUTH HALSTED STREET

Telefonas: Victory 2-6172

CHICAGO, ILLINOIS

KĄ JIE DIRBA

Lietuvos Generalinis Konsulas ir ponis Budrienė buvo Liberijos Ambasadoriaus pakviesti ir dalyvavo priėmimo Liberijos Prezidento garbei spalio 28 d. Waldorf Astorijos Hotelyje.

Leonardas Jankauskas, vienas sėkmingiausių Mutual of Omaha draudimo agentų Chicagoje, su šiuo "Laisvosios Lietuvos" Nr. pradeda straipsnių seriją: "Ar galima išvengti draudimo mokėsių?"

"Trys Meilytės" — trys čia gimusios lietuviškos dainininkės: Vanda, Irena ir Kristina pasirodys š. m. gruodžio 25 d. Sokolų salėje su specialiai paruošta programa.

Baniūtė Mašiotaitė — Kornienė, š. m. lapkričio 9 d. atšventė savo gimtadienį.

Gydytojai A. ir V. Milius (Miliavičiai) sulaukė antrosios dukrelės. Motina ir dukrelė jaučiasi gerai.

LAS Chicagos Skyrius, aktyviai dalyvavo BALFO rinkliavoje. Dar negalutinai patikrintais daviniais, iš lasiečių daugiausiai surinko Jonas Balčiūnas.

Dr. Antanas Garmus, nežūrint metų kupetas, aktyviai reiškiama lietuviškoje spaudoje.

Prancūzijos Vyriausybė, pavedė argentiniečiui p. Lysandro Z. D. Galtier parašyti O. W. Lubicz Milosz — Milašiaus biografią. Ponas Galtier buvo Milašiaus artimas draugas ir gerbėjas, išvertęs jo veikalus į ispanų kalbą. Jis apie metus laiko praleido Parizyje, rinkdamas žinias apie a. a. Milašiaus gyvenimą. Baigdamas savo studiją jis kreipėsi į rašytoją Antaną Vaičiulaitį, kaip "Miquel Manara" vertėją, papildomų žinių. L. G. K.

Kyla jaunas talentas. Šį pavasarį jau du kart labai gražiai pasirodė jaunuolis pianistas — virtuozas Antanas Smetona, jr., gyvenantis Clevelande' Ohio. Arba kart jis pasirodė kaip solistas su simfoniniu orkestru. Šiuo metu rengiasi savo recitaliui.

BALFO dešimtmečiui paminėti, ruošiamas gruodžio 5 d. Marijos aukšt. mokyklos salėje koncertas, su plačia, įdomia programa. Programą paruošti pakviesti: Alice Stephens — Steponavičienė ir prof. Vl. Jakubėnas. Numatyta, kad programoje dalyvaus trys chorai.

Klemensas Jūra, rašytojas ir "L. L." atstovas Brazilijoje, turi knygų leidyklą "Garnys". Netrukus išleisda eilę knygų. Leidžia ir humoro žurnalą — "Garnį". Gero vėjo! (V. Vbrs).

Urbanas, tremitins, turi didelę maisto krautuvę (4559 So. Hermitage Ave., prieš pat Šv. Kryžiaus bažnyčia), kurioje, be maisto gaminių, galima gauti ir lietuvių kalba einančių laikraščių: Drauga, Dirva, Lietuvių Dienas, Laisvąją Lietuvą, Naujienas, Karį, Eglutę, Pelėdą ir kitus, bei naujausias knygas. Gražu, kai propaguojama lietuvių kalba einančiais ir tuo pačiu patarnaujama pirkėjams.

Feliksas Raudonis, yra Lietuvių Prekybos B-vės Roosevelt Furniture Co. Ink. vedėjas. Dėl jo paslaugumo ir didelio nuosirdumo, ši krautuvė, ne tik vietinių, bet ir tremitinių mėgstama. Feliksas gimęs Amerikoje, bet lietuviškai kalba neblogiau už tremitininkus.

Vytautas Kasniūnas, žurnalistas, nusipirko namus ir naujas jo adresas: 3754 W. Place, Chicago 29, Ill.

Levas Vakselis, tremitinis, veliuonietis, yra išrinktas Čikagos — Brighton Parko kolonijos lituanistikos mokyklos tėvų komiteto pirmininkas.

Edvardas Šulaitis, žinomas sporto entuziastas, tarnauja armijoje, dalyvavo filmos "To Hell and Back" pastatyme. Filma vaizduoja II-jo pasaulinio karo veiksmus Europoje ir Afrikoje.

Aldona Straukaitė, grįžo iš Kalifornijos ir apsigyveno pas savo seserį Modestą Umbrozieng, 2024 So. Rubel St.

Irena ir Anicetas Paliuliai, tremitiniai, nusipirko maisto krautuvę (2546 W. 46 St.). Geras šeiminių būdas, švara ir gera produktų kokybė, krautuvėn atveda vis daugiau naujų pirkėjų.

Albinas Valentinas, vienas mūsų žymiųjų feljetonistų, humoristų, ruošia spaudai savo feljetonų, monologų ir humoristinių nuotrupų rinkinį. Be to, rašo komediją iš mūsų tremitinių, sudelėjusių, gyvenimo. — Yra vienas tremityje, Vokietijoje, ėjusio ir Amerikoje atnaujinto humoro žurnalo "Dievo Paukštėlis" redaktorių, kurio pirmas numeris greitai pasirodė. Redakcijos kolektyve yra: Pulgis Andriūsis — Australijoje, Antanas Gustaitis — Bostone ir Leonardas Žitkevičius — New Yorke.

Chicago Studentų S-gos, Skyrius, atjausdamas vargstančius kolegas, savo ruošiamosio tradicinio Naujųjų Metų sutikimo baliu pelną skiria Lietuvių Studentų Šalpos Fondui.

Iš Hollywood? Ne! Tai čia gimusių lietuvių dainuojanti trjulė, girdima kas antradienį per Povilo Šaltimiero radio programą Čikagoje: Vanda Gaidamavičiūtė, Irena Protaitė ir Kristina Austin — Kriščiūnaitė.

APIE VAIKŲ TEATRĄ

Š. m. spalio mėn. 28 d. "Laisvosios Lietuvos" Nr. 42 atspausdinto straipsnio apie Vaikų Teatrą, pabaigoje sakoma: "Vaikų Teatro technikiniais ir administraciniais reikalais visą laiką (mano pabrūkta — Ž.), nuosirdžiai rūpinosi V. T. administratorius, Vilniaus krašto lietuvių mokytojas Aleks. Dundulis ir Ilinojaus LTE Mokytojų S-gos Valdyba". Šis tvirtinimas reikalingas patikslinimui.

Ilinojaus Liet. Tremit. B-nės Mokytojų Sekcijos Valdybai nutarus steigti Vaikų Teatrą, jo administraciniais reikalais tvarkyti tuoj buvo sudaryta Vaikų Teatro Administracinė Komisija. Komisijai sudarė: Pirmininkas — Teodoras Blinstrubas ir nariai — Antonija Klioniene, Ona Zailskiere ir Aleksandras Dundulis. Ant šios Komisijos pečių, artimai bendradarbiaujant su Mokytojų Sekcijos Valdybos nariu Domu Velička, ir gulėjo Vaikų Teatro pačių pirmųjų spektaklių pastatymų administraciniai rūpesčiai: V. T. atidarymas pirmuoju veikalu "Devyni broliai ir sesuo Elenytė" (1950. XII. 2) ir to veikalų pakartojimas Čikagoje (1950. XII. 3) ir Cicerioje (1951. V. 6).

Minėtos sudėties V. T. Adm. Komisija veikė iki 1951 m. birželio mėn. pabaigos.

Žinąs.

BŪKITE SVEIKI

Ją paršė ir jau išleido Dr. Biežis. Šioje knygoje aprašoma suprantama lietuvių kalba svarbieji sveikatos išlaikymo dėsni: KAIP BŪTI SVEIKI IR ILGAI GYVENTI. Ši svarbi knyga privalo rasti kiekvieno lietuvių šeimoje. Kaina tik 2 doleriai su prisijungimu. Tuojau užsisakykite. Užsakymus siųskite knygos autoriui: Dr. S. Biežis, 3241 W. 66 Place, Chicago 29, Ill. Telefonas: REpublic 7-7868.

KVIETIMAS

Š. m. lapkričio 20 d. 7:30 val. Liberty Salėje (14th St. ir 49 Ct. gatvių sankryža) Cicerioje LIETUVIŲ KAREIVIŲ DRAUGYSTĖ rengia VAKARĄ — KONCERTĄ. Programoje: Cicero Lietuvių Choras, Juozui Kreivėnui vadovaujant. Po programos — vaisės ir šokiai, grojant šios Draugystės orkestrui "TRIMITAS". Visi maloniai kviečiami dalyvauti ir jaukiai praleisti vakarą. Lietuvių Kareivių Draugystė.

SKANIAU, ŠVARIU IR JAUKIOJE APLINKOJE Jūs pavalgysite pusryčius, pietus ir vakariene lietuvių laikomose valgyklose.

ANTOINETTE RESTAURANT

3206 South Halsted St., Chicago 8, Ill. Lietuviški ir vietiniai valgiai, mandagus patarnavimas, žemos kainos. E. Galminienė ir Z. Gražienė, sav.

Š. m. lapkričio 20 d. 7 val. LIETUVIŲ AUDITORIJOJE, 3130 So. Halsted St., Kunigaikštienės Birutės Draugijos rengiamas

KONCERTAS-BALIUS

Programoje: Metropolitan Operos Solistai ONA KASKAS ir ALGIRDAS BRAZIS. Po programos vaisės ir šokiai B. Pakšto orkestrui grojant. Pelnas skiriamas Laisvės Kovių Invalidų Sąjungai ir sergantiems bei invalidams kariams parenti.

WASHINGTON, D. C.

Lapkričio 7 d. Jungtinės Tautos suruošė Washingtono Willard viešbutyje balių, į kurį Jungtinės Tautos, per Lietuvos pasiuntinybę, pakvietė ir kaikiuriuos lietuvius baliuje dalyvauti. Lietuviams gisirtas stalas, kaip ir kitoms tautoms, buvo su gražiu užrašu Lithuania. Sieng puošė lietuviška trišpalvė. Iš Pabaltijio tautų tik lietuviai dalyvavo šiame didžiame Jungtinių Tautų baliuje.

Pabaltijio diplomatinė atstovų pastangomis lapkričio 3 d. buvo suruoštas Baltijos santarvės minėjimas — pobūvis.

Į pobūvį pakviestus svečius sutiko Lietuvos įgaliotas ministeris Povilas Zadeikis su poniu, Latvijos ministeris su poniu ir Estijos gen. konsulas Kaive su poniu. Svečių tarpe, be pasiuntinybių personalo, matėsi augsti State Departmento pareigūnai, kitų valstybių diplomatiniai atstovai, Washingtono pabaltiečių kolonijų atstovai ir neseniai į Washingtoną perkeltos Amerikos Balso pareigūnai.

Prieš minėjimą, buvo pakviesti spaudos atstovai, kuriems pasiūlyta suteikti informaciją apie sovietų užgrobtus Pabaltijio kraštus. Prie diplomatinė žinių malonu pridėti kultūrinę žinią apie dail. Joną Aleksandravičių, kuris dabar vykstančioje Washingtono meno parodoje (Seventeenth Metropolitan State Art Contest, 1954) yra išstatęs aliejumi tapytą portretą.

Dailininkas J. Aleksandravičius su šeima prieš 5 metus atvyko į Washington D. C. Dirba Katalikų Universiteto knygryškyje, o laisvu laiku lanko to paties universiteto dėstomas meno istorijos paskaitas.

J. Aleksandravičius savo darbais (portretais, gamtovaizdžiais) jau yra žinomas amerikoniškuose Washingtono sluogsnuose. Nuolat pakviečiamas ir dalyvauja vykstančiose meno parodose. 1952 metų Washingtono dailininkų meno parodoje buvo išskirtinai atrinktas ir apdovanotas antrąja premija.

Lietuvių studentų Washingtono nėra daug. Iš tremitinių studijuoją: Žibutė Daugėlaitė — George Town Universitete (mediciną), Irena Krivickaitė — George Washington Universitete (chemiją — matematiką) ir Antanas Sužiedelis — Katalikų Universitete (psichologiją).

DAINININKES KUBILIENĖS

1. DAINŲ PROGRAMA. Girdėsite iš Stoties WOPA — 1490 kc. SEKMADIENI 10 Val. Ryto. Visais reikalais prašom kreiptis į programos vedėją... Ona B. Kubilius 158 EAST ONTARIO STREET Chicago 11, Ill. Telef.: MO 4-2000

NAMŲ STATYBA,

IVAIRŲ REMONTAI IR PARDAVIMAS. Jei norite remontuoti, pirkti ar užsakyti gerai išplanuotą, patogų, gražų ir pigų namą, kreipkitės pas V. ŠIMKŪ, 4645 So. Keating Ave., Chicago 32, Ill. Susitarimui šaukite: RELiance 5-8202. Šiokiadieniais nuo 5 val. p. p., o šventadieniais nuo 10 iki 4 val.

B. PAKŠTO LIKERIŲ PARDOVUOVĖ — SVETAINĖ (7-11 CLUB)

3139 So. Halsted Street DANube 6-9443 Išnešimui: MIDUOLIS — 5th \$3.95 VOKIŠKO VYNO BUTELIS \$1.40 BALTOS MEŠKOS DEŽĖ \$2.85 AMBERLITE DEŽĖ \$2.90

GYDYTOJAI

Dr. S. Biežis

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS. Ofisas — 3148 West 63rd Street CHICAGO, ILL. Valandos: po pietų 1-3; vak. 7-8, tikti antradieniais ir penktadieniais. Trečiadieniais ir sekmadieniais ofisas uždarytas. BUTAS: 3241 W. 66th PLACE. Tel.: RE 7-7868

Kabineto Tel.: Lafayette 3-1707 Buto: Fillmore 3-8614 (Maywood)

Dr. S. Gestautas

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS. Ofisas: 4055 So. Archer Avenue (Kampas Archer ir California Ave.) VAL: 2-4 ir 6-8 p. p. kasdien išskyrus trečiadienį ir sekmadienį.

Tel.: HEMlock 4-8816

Dr. Ant. Narbutas

PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS. 6757 So. Western Ave. Priima: Pirm., treč., ketv. ir penkt. 6:30 — 8:30. Antradieniais: nuo 10 iki 12 v. ryto. Šeštadieniais: nuo 2 iki 4 val. popiet.

DR. JUOZAS PAUKŠTYS

DANTŲ GYDYTOJAS. 4253 So. Archer Ave. Priėmimo valandos: nuo 10 iki 12, nuo 2 iki 6 ir nuo 7 iki 9 val. Išskiriant trečiadienius ir sekmadienius. Šeštadieniais nuo 10 iki 4 val. Telefonas: ofiso LAfaet 3-4949 namų SE 3-7786

Vaistinė

Savininkas

Pr. A. Šimkus

3301 South Halsted Street. Tel.: Virginia 9080 ir 9081. Didelis pasirinkimas įvairių kosmetikos dalykų ir malonus patarnavimas pačio savininko Pr. Šimkaus.

WALTER SASNAUSKAS

2534 West Marquette Rd. Chicago 29, Ill. Telef.: GROvehill 6-8402. Stato naujus namus pagal tartį ir planus. Atlieka įvairius remonto darbus.

JAUKUS LIETUVIŠKAS RESTORANAS IR VALGYKLA, biliardas ir stalo tenisas. Įvairūs gėrimai, šalti ir šilti užkandžiai. Tremitinių mėgstamiausia vieta. Erdvi salė įvairiems parengimams

JONAS BUDRIKAS

1447 So. 49th Ct., Cicero 50, Ill. Tel.: TOWNhal 3-9472

SVEIKI, SVEIKI! KĄ BEVEIKI? AR APSIRŪPINI KUO REIKIA?

D. JURJONAS & Co., Inc

3524 So. Halsted St. Telefonas: BI 7-3371. Rasite viską, kas tik yra reikalinga alinga namų apyvokai, namų bei butų remontui. Dovanų ir gražiausių lietuviškų rankdarbių gausiai prikautoš lenyenos. Kviečiami visi apžiūrėti naujai pertvarkytą krautuvę.

Jonas Karvelis

3322 So. Halsted St., Chicago 8, Ill. Telef.: YARD 7-0677. Didžiausias pasirinkimas: siuvamų mašinų, Radio aparatų, įvairių sveicartikų laikrodžių, įvairiausių lietuviško meno išdirbinių, Lietuviškų knygų, žurnalų ir laikraščių.

Lietuvių Prekybos Namai

Moderniausiai baldai, 1954 metų modelio televizijos aparatai: ZENITE, MOTOROLA, WESTINGHOUSE, SYLVANIA ir daug kitų. Skalbiamos mašinos, šaldytuvai, gazo šildymui pečiai: SIEGLER, MOORE ir kiti. Radio aparatai, kilimai, spyruokliniai, matracai ir visa, kas tik reikalinga namų įrengimams.

Telefunken Europai klausyti radio aparatai. Rašomos mašinėles su pilnu lietuvišku šriftu siunčiamos į visą Ameriką ir kitus kraštus.

Lengvi išsimokėjimai, sekmadieniais jokių takų. Įmonės vedėjas JUSTAS LIEPONIS.

FURNITURE CENTER, INC.

3224 — 26 — 28 SO. HALSTED ST., TELEFONAS: VICTory 2-4226. Įmone atidaryta: Pirm., Ketr. 9-9:30. Kitomis dien. 9-6. Sekmad. 10-5 val.